INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 33—Vol XLIX. FRIDAY 17TH AUGUST 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

ADVICE TO BOYS AND GIRLS

"AS father of, you might say, many boys and girls, you might almost say of thousands of boys and girls, I want to tell you, boys, that after all you hold your destiny in your own hands. I do not care what you learn or what you do not learn in your schools, if you will observe two conditions. One condition is that you must be fearlessly truthful against the heaviest odds under every circumstance imaginable. A truthful boy, a brave boy will never think of hurting even a fly. He will defend all the weak boys in his own school and help, whether inside school or outside the school, all those who need his help. A boy who does not observe personal purity of mind and body and action is a boy who should be driven out of any school. A chivalrous boy would always keep his mind pure, his eyes straight and his hands unpolluted. You do not need to go to any school to learn these fundamental maxims of life, and if you will have this triple character with you, you will build on a solid foundation."

—Gandhiji.

છોકરાં છોકરીઓને શીખામણ

"ઘણા છોકરા, છોકરીઓના બાપ તરીકે, અથવા તો કહો કે, હજારો છોકરા, છોકરીઓના બાપ તરીકે હું તમને છોકરાઓને કહેવા માગું છું કે, તમારૂં ભાવિ તમારા પોતાનાજ હાથમાં છે. તમારી નિશાળમાં તમે શું ભણો છો યા નથી ભણતા તેની મને પરવા નથી, જો બે શરતો તમે પાળશો તો. એક એ કે, ગમે તેવા સંજોગોમાં અને ગમે તે પરિણામે પણ તમે પુરેપુરા સત્યવાન રહેશો. સત્યવાન, બહાદુર છોકરો માખીને પણ ઇજા કરવાનો વિચાર નહિ કરે. પોતાની નિશાળના સઘળા નબળા છોકરઓનું રક્ષણ કરશે અને નિશાળની અંદર કે બહાર જે કોઇને પણ તેની મદદની જરૂર હોય તેને મદદ કરશે. જે છોકરો મન વચન અને કર્મથી શુધ્ધ ન હોય તેને કોઇ પણ નિશાળમાંથી બાતલ કરવો જોઇએ. સુસંસ્કારી છોકરો હમેશાં પોતાનું મન સ્વચ્છ રાખશે, આંખો સીધી રાખશે અને હાથ ચોખ્ખા રાખશે. જીવનના આ મુખ્ય સુત્રો શીખવાને તમારે કોઇ પણ નિશાળમાં જવાની જરૂર નથી અને ચારિત્રના આ ત્રણ ગુણો તમારામાં હશે તો તમારૂં ઘડતર મજબુત પાયા ઉપર થશે."

ગાંધીજી

★ ★ ★

44" Wide
CREPON –
– GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE in all shades 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE 17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3/11 yd.
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Wine & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

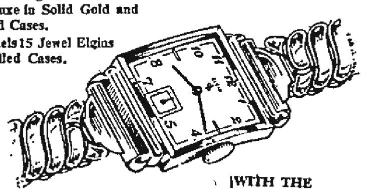

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pasteur Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
'Phones: - Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

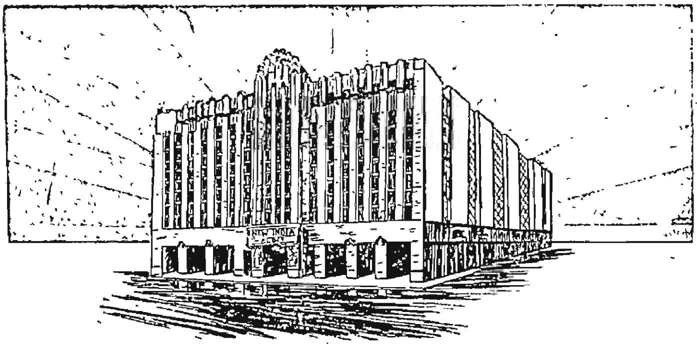

Head Office: **BOMBAY.**

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."
"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."
"The MARINE FUND is more than double (237½ per cent) the amount required."
"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years"
"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds	54,34,00,000
Marine Premium	56,04,844	Assets exceed	15,36,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Total claims paid over	17,95,00,000
Life Premium	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

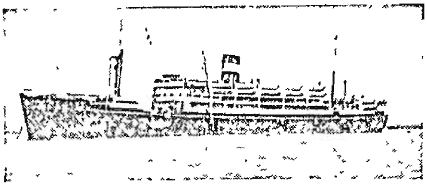

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 29th Aug. and sails on 4th Sept for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—0—0
Second "	"	"	"	50—5—0
Inter-Class	"	"	"	33—15—0
Unberthed	(Deck)	without	food	20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે અમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હરેક પ્રકારનું છાપ કામ

ઇન્વોઈસ—લેટરહેડ—સ્ટેટમેન્ટ બુકો—બીઝનેસ કાર્ડ—હેન્ડબિલો

વિગેરે તમામ પ્રકારનું છાપકામ અમે કિફાયત ભાવે કરી આપીએ છીએ

એક વખત ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરો.

COASTAL PRINTING PRESS

General Printers

P. O. DUFFS ROAD NATAL.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I A T A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA"

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

Kapitan's Sweetmeats By Post

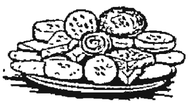

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in oven fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS."

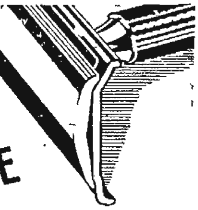

SAVE MONEY AS YOU SHAVE

Every Minora blade gives you more shaves, because Minora blades are made from the finest steel! They last longer because they stay sharp longer, saving you money all the time. You get four Minora blades for only sixpence. Look for them in the red, white and yellow packet

4 BLADES FOR 6d.

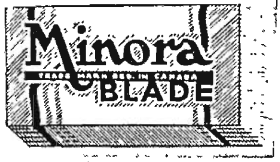

INDIAN OPINION
Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 33.—Vol.-XLIX FRIDAY, 17TH AUGUST, 1951 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

WHITHER?

(L. W. Ritch)

"Thy kingdom come,
Thy will be done,
On earth as it is in Heaven."
(The Lords Prayer.)

APROPOS the present day craze for speed, and the tremendous importance attached to almost any sort of record, the old story of the absent minded professor who had forgotten his lecture appointment may be worth recalling.

Suddenly reminded with but a few minutes to spare with which to reach the lecture hall, half an hour's quick journey from his home, the professor rushed out to his waiting car, got in, and looking anxiously at his watch, gasped out to his chauffeur the order to drive fast.

The chauffeur obeyed. After the car had been travelling for about half an hour, a thought suddenly occurred to the professor. "Hi, James" he called out to the chauffeur, "where are you taking me? Where are we going?" "I don't know sir," was the reply. "You didn't give me any particular direction, all you told me was to drive and to drive fast."

This little story, reinforced with the complimentary maxim about "Time being Money" is a fair illustration of the attitude of mind characterising our twentieth century civilisation. The machine Age as it has, aptly been called.

He would certainly appear to be travelling fast, but have we, in general, the faintest notion whither?

One is tempted to speculate as to whether the psychologist—the professional unraveller of "mental complexes might not trace the prevailing passion for speed to the widely-held view that life is short and that, in order to get as much out of it of money and self-aggrandisement as can be got, speed is, so to say, of the very essence of the contract.

Which brings us to the third factor of a commonly shared mentality which alone is responsible for the jungle outlook on life and living with which we are all too familiar, viz. the doctrines of the Survival of the Fittest.

That this doctrine is true; that it does enunciate a fact; that it correctly expresses one of Nature's laws can hardly be seriously questioned. And in principle it is as true of the human Kingdom as it is true of the beast Kingdom. But with a difference. A difference which, perhaps, is best expressed in the form of a question. "Survival of the Fittest" *for* what? Survival *of* what?

The question arises naturally because it must be obvious that the qualifications necessary for successfully filling one role in life's drama may be radically and completely, different from the qualifications necessary for successfully filling another. For example, the qualifications for Sainthood and for the Saint's survival, as such, are essentially different from the qualifications necessary to, say, the tiger for its self-preservation. The qualities necessary for the tiger to survive and preserve its species are brute strength and ruthless savagery, whereas the characteristics of the Saint are Love and Charity immortal self-abnegation and a host of other virtues or perfections.

No! There's nothing wrong with the doctrine of the Survival of the Fittest. What *is* wrong is our misunderstanding, our misinterpretation of it. Our materialistic conception of, and outlook on life has resulted in its distortion and consequent misapplication. Human relationships are being largely dictated by jungle ethics.

As the orthodox theologian would probably put the question, "Fittest for what? Heaven or Hell?"

Now the ideal voiced in the quotation from the Lord's Prayer at the head of this article either expresses a possibility, a possible realisation, or it is just sheer nonsense. The wisest because profounded thinkers who have enlightened man's darkness from time to time assure us that the former alternative is the true one; that a heaven on earth is possible of realisation, *but only if and when man harmonises his will with God's will.*

In other words peace and all that peace implies is contingent upon man ordering his life in conformity with God's will or the Law applicable to mankind, in contradistinction to the Law applicable to the beastkind.

That Law has been simply stated by all the world's great Teachers and Exemplars as the Law of Love. "That ye love one another; letting unkindness die."

And real love; wise or wisdom-love; love divine, best and most effectively expresses itself in self-giving, in sacrificial service, in dedication of the strength of the strong to the helping of the weak, of the wisdom of the wise to the enlightening of the ignorant, in the kindly and sympathetic promotion by the more advanced of the growth and the progress of the more backward. In short brotherliness.

Unless this is all nonsense, it should be perfectly obvious why world affairs are in the parlous state we know them to be

Man has created a Hell on Earth because he has presumed to pit his will power against the Law "that none, at least can turn aside or stay." The Law that moves the righteousness, that determines what is right life, right conduct, for mankind.

Where harmony, peace and real progress towards the fulfilment of the plan for mankind known as evolution should and might obtain, we have introduced discord; are out of tune; in conflict with the divine plan.

Instead of working with and for each other, we are warring against each other; selfishly exploiting each other's weaknesses, spreading death and destruction around for the protection of *our* "interests" and the ensuring of *our* survival.

We have simply introduced and applied jungle morality to human relationships. Are trying to live and survive on the Earth for Himself principle.

Now, the Seers of the Essence of Things; of things as they are in themselves and not as they falsely appear to us through the medium of the senses, assure us that the universe in which we live move and have our being is at once a Whole embodying a countless number of parts and an integral part of a still greater Whole, which, in turn, is but a fractional unit in a whole still vaster and more stupendous and so on through the galaxies, virtually ad infinitum. And, what is true of the greatest in magnitude is equally true of the minutest. Souls within souls and all pervaded by an all-transcending Power That is the Source of the Life and Being of whatever is.

Thus, all parts, all beings, all forms of life-consciousness from highest to lowest are related. Unity pervades the infinite diversity.

Growth, progress, consists in a gradual progression from partness to wholeness; from a lesser wholeness to a greater wholeness, from fractionhood to unity.

Apartness, in the sense of separateness, in the sense of being apart from and outside the All is an illusion. It has been called the Great Heresy.

No being, no individual, (individual means undivided), no form of life, however mighty, however insignificant, lives for itself alone. Every one such unit shares the life of a still larger and geater unit and shares its life with smaller and humbler units.

The All is boundless, beyond time and place, indefinable, but, withall, the Reality of Realities.

Man has been called a god in the making; in the becoming. In his complex constitution are enwrapped all the glorious qualities of godliness; all the divine perfections. But these must be un-

wrapped, developed and made existent by and through his own efforts.

This is achievable in the way the Saints and Exemplars mankind has produced achieved it, by the conquest and transcending of our lower natures—our lusts, passions, fears, angers and like defects and weaknesses. As the poet puts it, "By rising on stepping-stones of our dead selves, to higher things."

We know that this is possible. We know that loving kindness *can* supplant hate, envy, cruelty and all the rest of what may be summed up in the one word Unbrotherliness. We know that altruism can replace selfishness; that what our conscience—our spiritual nature, the god self deep-seated in the heart of each—tells us are virtues and superior and preferable to vice.

Man can if he will, be a self-conscious actual cooperator in the furtherance of the divine plan; a participator in its accomplishment. But to do this he has to renounce the lower for the higher, the lesser for the greater, the unreal for the real, the impermanent and fleeting for the everlasting.

He has to realise that the whole is, in every case, more important than the part and to order his life in the light of that truth.

Which, in effect means dedicate his life to service. It is no use theorising about the advantages of brotherliness, the beauties of altruism, the need of the "Four Freedoms," about Righteousness exalting a people, while still lusting after the fruits of selfishness and egoism.

"The Self of Matter and the Self of Spirit can never meet. One of the twain must disappear."

We have experienced, still are experiencing, the bitter results of our unwise choosing. Merely talking pretty platitudes wont mend matters. Nor yet will putting the blame upon "the other fellow."

Hates are not extinguished by Hate. Conversions are not brought about by brute force. Nothing is truer than "within yourselves deliverance must be sought. Each man his own prison makes,"

If we want peace and happiness we must take the one and only way that makes them attainable. It means simply, living for each other instead of living on each other. Ordering our lives so that they accord with the requirements of the all-overriding Law of Love which is Harmony instead of insisting upon being a law unto ourselves which is discord.

Indian Opinion

FRIDAY, 17TH AUGUST, 1951

Group Areas Act

THE Technical Sub-Committee on Race Zoning, appointed by the Durban City Council, has made certain recommendations with regard to the methods of zoning under the Group Areas Act, for the consideration of the Government. People with vested interests are naturally anxious to know where they stand. They are naturally interested too in bargaining and trying to get the best out of the legislation, which is now in force. They are no doubt doing so and there is nothing whatsoever to prevent them. The authorities are biding their time. They are trying very cleverly to attract people and to induce them to co-operate in implementing the Act. We must however remind our people of their duty to be consistent. We have with all the noise we could possibly make, condemned intoto the Group Areas Act, as a piece of offensive and unjust legislation, and have vowed not to submit to it under any circumstances. The moderate as well as the extremist sections of our community are, as far as we are aware, united on this one point. We have represented our case to India and to the United Nations and to the world. We must now beware lest we become inconsistent and falsify our position in India and before the world. There are black sheep in our community as there are in all communities. What they do does not necessarily reflect the mind of the community as a whole. But it is up to the leaders of the community to make it known, without the least bit of doubt, where the community stands—whether in favour of submission to the Act or against. We should not place those who are trying in every way possible to help us in an embarrassing position.

The 'Natal Mercury' of August 8, has a leading article on Group Areas Act. We do not doubt the sincerity of our contemporary. We appreciate the fact that it is trying to get justice done to us. But there are points on which, we regret to have to say, we do not see eye to eye with it. For instance, the 'Natal Mercury' says: "Whatever may be said for or against this revolutionary piece of legislation it is now on the Statute Book and must, as far as is reasonably possible, be applied." In another place it says: "With the principle of the Group Areas Act most people in South Africa are ready to agree, providing that no injustice is done to any group or race." Yet in another place it says: "The intermingling of the races, White and Black, produces conditions that are undesirable for all of them, and in so far as the Group Areas Act seeks to enforce residential segregation and to restrict the acquisition of property (both by Europeans and non-Europeans) it is to be approved What must be safeguarded is that in its application there is no unfairness to any race."

Our contention is that the time has come when South Africa must cease thinking on racial lines, and begin to think of humanity as a whole and on the lines of justice pure and simple. The White people must appreciate the fact that the Black have feelings and sentiments just the same as themselves and their sense of self-respect is also the same; that in the eye of the law all people should be equal; that an Act which is at its very root unjust, offensive and inequitable and passed without the consent and notwithstanding the strongest opposition of the vast majority of the people whom it is to affect, can never be administered in a just manner.

That there are adjustments needed in a multi-racial country like South Africa for the happiness of all concerned is not denied. But to find a better way of doing so than by wounding the susceptibilities of a vast mass of humanity that is voiceless and voteless is surely not beyond the powers of human ingenuity.

With the following words of the 'Natal Mercury,' however, we whole-heartedly agree and we quote them with grateful appreciation:

" .....Words cannot describe the deplorable conditions under which the Native population is living in the City. The Asiatics may not provide a parallel in abject squalor, but their condition is bad enough. Dividing the City into racial zones and adjusting the inhabitants accordingly, is easy enough in theory, but if it is going to be done, its success—indeed its justice—will turn upon the question of housing and proper amenities *for all races* (Italics are our contemporary's.) At the same time it is putting far too heavy a burden upon local authorities to ask them to shoulder the entire financial responsibility. Durban has a strong case for some Government assistance, so long as it remains the policy of the State to confine Natal's Asiatic population to Natal. What justification can there be for the continuance of Provincial barriers against the Indians? It is manifestly unfair to the Europeans of Natal, as well as to the Indians who at least can reinforce their claim for freedom of movement by contending that they are South Africans. That is an issue that must be faced sooner or late."

Home Truths

THE address by the Judge President, Mr. Justice Broome, at the Maritzburg Rotary Club, contain some home truths, which, though not particularly directed to the present Government, will not be very palatable to them. The Judge President has indeed taken a very grave personal risk in saying what he has so caurageously and rightly said at a time when it needs to be said. He drew attention to the threat to the rule of law which, he said, was twofold. Firstly, there was a growing tendency to govern through officials who were clothed with wide discretionary powers. Secondly, having created these officials and placed considerable power in their hands, the legislature went further and put them beyond supervision of the Courts. Mr. Justice Broome said that "the rule of law was like the air one breathed. We take it for granted and do not give it a thought." The term "rule of law," he said, meant that the Law was supreme; everybody was equal before the law; and that no one was above the law. This was the principle on which democratic government was based, he said. "Because of this principle," the Judge President went on further to say, people were entitled to do what they pleased so long as they did not disobey the law." The personal liberties which people had, he said, were in the charge of the Courts of Justice. "Government through officials with discretionary powers, he said, was to some extent un-

avoidable in the complexity of modern civilisation, in time of war, and in an emergency. A really serious aspect was the placing of these officials beyond the supervision of the Courts. The legislation provided for appeal against an official's action to the Minister, whose decision would be final. There was, therefore, the Judge President observed, no real safeguard whatsoever upon the conduct of the official. "The individual," he said, "ought to be able to go to the Courts of Justice for a ruling.

Every man who governed, he said, liked to be a dictator and go on taking powers if he were not stopped. The power to check this tendency, Mr. Justice Broome said, was in the hands of the people. It was up to the electors to see, especilly at election time, that their members of Parliament did not assent to legislation which gave these powers to officials. "If we make ourselves heard audibly enough the legislators will take notice. The trouble is that we do not."

Mr. Justice Broome has in a nut-shell told the public what a democratic government should be, what the legislators should do and should not do and what are the duties of the electors. There is in fact, no real democratic government today; the legislators are not doing their duties and the electors are lacking in their sense of duty. No wonder the unscrupulous man seeks and assumes dictatorship. Such are unfortunately the chaotic conditions into which the world is fast drifting with South Africa supplying a vivid example of it. The cause of all this is that humanity has become perverted. What is needed is teachers who will teach by their own example the correct way of life. Therein alone lies the salvation of the world. Mr. Justice Broome has given food for deep reflection. Let his words of wisdom not fall on deaf ears.

NOTES

Europeans Losing Native's Respect

The Native's traditional respect for the European is fast disappering, at least in the new generation, says a memorandum submitted by the Native Youth Board, to the Committee of Inquiry into Native juvenile employment in Johannesburg last week. Juveniles are being strongly influenced in their attitudes by the unsettled racial and political situation. Respect is being replaced by an impatience of control of any sort, which makes many juveniles over sensitive to criticism, even when it is in their own interests. There is little opportunity for teaching good manners to the urban young, because of the lack of the old tribal and parental control, and employers are not often prepared to take time to show a disrespectful lad the error of his ways, says the memorandum. Jobs which offer no opportunity for advancement cause the Native youth with initiative to be dissatisfied. Native juvenile training camps should be established, the Apprenticeship Act should be extended to non-Europeans and a Native Juvenile Affairs Board should be set up. Openings should be provided in industry leading to permanent employment with an economic wage and demanding some skill and creative ability.

Church Condemn Legislations

A motion urging the Government to introduce compulsory education for Native Children up to the age of 15, especially in towns, was passed by the Methodist Church Annual Synod (Transvaal and Swaziland District), in Krugersdorp. The Synod also resolved to ask the Government to take a more serious view of the housing of non-Europeans, and the question of improving their standard of living because "these problems form the basis of most social maladjustment in urban areas." A report of the temperance and social welfare Departments of the Church, accepted by the Synod, said the departments thought that the Act setting up Bantu authorities with certain administrative functions and abolishing the Natives Representative Council was a retrogressive step, and that the Separate Representation of Voters Act, which had been passed in spite of a great volume of public protest and demonstrations, further entrenched racial bitterness in South Africa. The Suppression of Communism Act, "passed last year in the most autocratic manner" vested very wide powers in the Minister and the Liquidator appointed by him and widened the definition of a Communist.

Africans Oppose Central African Union

A delegation of British Members of Parliament has been told that Africans in Northern Rhodesia will not submit to the federation of the Central African Territories. A memorandum submitted to them by the Anti Federation Action Committee of Northern Rhodesia says that should federation be forced against the wishes of the African people, it will be taken as a final betrayal of promises and treaty obligations and they will hold the British Government responsible for all internal consequences. "We will not submit to federation. We will take our case to the courts of the world, to The Hague and to UNO. We will resist it at home." After saying that "the Settlers" want to keep the African in subjection, the memorandum adds: "You have beed warned." The memorandum says Africans may not object to federation in principle, but they object to any form of federation based on undemocratic principles of rule such as the recommendation of the White Paper. Closer association is not so essential, or so urgent, or so desirable, as to be acceptable on a basis which gives the Settlers all political power and the Africans ineffective token power," it continues. Federation will be considered only after universal suffrage has been granted in all three territories. Until that is done there will be no bargaining. The members of Parliament are Mr. L. S. Amery, Mr. A. E. Baldwin, Mr. William Coldrick and Mr. Stanley N. Evans. They are visiting the Rhodesias and other African territories as delegates of the United Kingdom branch of the Commonwealth Parliamentary Association.

Petition To be Heard By Judges

A petition by the Natives Representative Council seeking a declaration of rights will be heard by Judges of the Supreme Court in Pretoria on August 30. The Council is asking for a declaration that it is entitled to discuss the Government's apartheid policy, and the general principles of higher politics on the ground that such matters affect the interests of Natives. It is understood that the petition will be opposed by the Secretary for Native Affairs, Dr. W. W. M. Eiselen.

Mockery Of Democracy

Is it not strange that in a country that claims to be democratic a large section of the people may not exercise a human right to discuss political matters which vitally affect them, and that they should have to appeal to the Supreme Court for that right? Is it not strange too that of all people the Secretary for Native Affairs should oppose such an appeal. Does it not clearly show that the Native Affairs Department does not exist for the benefit of the Natives but that its real function is to police the Natives. What a mockery of democracy!

Platoon System For Indian Schools

Regulations which will alleviate the present acute shortage of Indian schools in Natal, were published in the Provincial Gazette last week. Provision is made for grants to Indian private platoon schools, to take effect from August 1 of this year. An official of the Natal Education Department explained to "The Natal Mercury" that platoon schools meant that two schools would be held in the same building on the same day. One school would sit in the morning, starting earlier than usual and ending at midday, and the other would sit in the afternoon, finishing at about 5 p.m. Until now no such system had been forced. At the moment, said the informant, there were thousands of Indian children in the two big cities who were unable to attend school because of the lack of accommodation. As this could not be provided, this regulation would be the next best thing. The regulation states that staff grants paid to any school will be based on the number of teachers occupying posts on the authorised teaching establishment of such a school. Teachers on the authorised teaching establishment will be graded and staff grants ranging from £80 to £200 per annum be made payable. In addition general purpose grants ranging from £48 to £144, to be determined on the school roll, will be available. It was pointed out that although this regulation was already in effect, it would be impossible to have anything working before the beginning of next year.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

INDIA HAS NO INTENTION TO GO TO WAR

PRIME MINISTER NEHRU'S PRONOUNCEMENT

PRIME MINISTER NEHRU reaffirmed in Delhi on July 29 that India had no intention of going to war with Pakistan. Suggestions of war between India and Pakistan were described by him as "ridiculous."

Addressing a public meeting he referred to "the challenge and threats of Pakistan to India" and said that such threats have been made for a long time past in Pakistan both in the Press and from the platform but of late the vehemence of these challenges have increased. He congratulated the people of Delhi, Panjab (India) and (Pepsu) for not losing their balance even in the face of these threats. As far as he could see no man in India has shown any sign of fear, panic or weakness. The people were engaged in their normal work but in Pakistan these were clear signs of panic among the people.

He said he did not want to make a fiery speech on the lines of what appeared often in the Pakistani Press. It was not at all difficulty to utter fiery words, excite people and create passion among them.

Mr. Nehru said "whatever I say will be done with full responsibility. I will not attempt to reply past utterances and challenges of Pakistan with counter-passionate utterances and challenges. This would be meaningless."

Referring to the movements of Indian troops to the border area the Prime Minister said a few days ago Government decided to send few units to the border of Panjab (India). This decision was taken because it was felt that there might develop a danger to India's security. "The constant talk of war and even 'Jehad' in Pakistan also influenced India's decision. This talk was not confined to Pakistani newspapers, even responsible persons in Pakistan indulged in it. No Government in these circumstances could sit back silently.

It was possible that there might not be much reality in such a talk. But even so no country could afford to overlook the responsibility of making preparations to defend herself. We took such steps as we found it necessary for the safety of our border."

The Prime Minister gave two reasons necessitating movement of Indian troops. Firstly he said the country should be fully prepared and ready to meet any danger to her security. Secondly in the event of the country being so prepared and ready the threatened attack from outside might not taken place at all. So whatever Government of India did was solely to maintain and preserve peace and not with a desire of war.

The Prime Minister said "we have made no announcement or declaration calling upon people to be ready to meet the danger that threatened us. We did not do so because we did not want to create the impression that conflict between India and Pakistan was imminent. But Pakistan suddenly raised a hue and cry and alarm before her people and the world including the U.N. that India had aggressive intentions and was about to attack Pakistan.

"The Pakistan Government also wrote to India about this to which we sent a reply. We said we abhorred war and had no aggressive intentions. We also said that we had only taken precautionary measures to defend our borders. This was done because of continuous raising of war slogans in Pakistan. We told Pakistan that her stand was wrong and we reiterated our policy of peace which we have been steadfastly following."

Blackout Practices

Referring to the blackout practices in Pakistan cities Mr. Nehru said "all these things spread pinic among the people. Common people are the same all over. These things gave them the impression that war is imminent. I hear several peoples have left some Pakisnan cities for villages. There can be only one reason for it—fear among the people. The Government of Pakistan has been instilling this fear in them more and more."

Referring to Mr. Liaquat Ali Khan's speech in which he demonstrated a "clenched fist" and said that that would be Pakistan's new symbol, Mr. Nehru said, of course, the Prime Minister of Pakistan was at liberty to choose any symbol he liked for his people but India also had chosen a symbol. That was Ashoka Chakra, That was a symbol of peace—peace and the ancient culture of India. It did not mean that India had achieved all these idials. Nevertheless India has been striving all along to follow these ideals.

The Prime Minister continued: "I want you to realise that at present there are difficulties and pangers but at the same time I want to tell you that those are not likely to develop into a war between India and Pakistan. I think that after India has taken steps to defend and secure her borders it is quite probably that there will be no Indo-Pakistan war."

The Prime Minister declared that in all recent matters affecting Indo Pakistan relations and debates India's stand was right and Pakistan's wrong. In the case of the Kashmir question also India's stand was right and Pakistan's utterly wrong. Even so they had to remember always their responsibility. Even though India was right in these two respects it should be seen that no wrong step was taken by her.

India had a bigger responsibility in the matter. She had to see that even if Pakistan made a mistake or went wrong India did not take the wrong step.

Mr. Nehru said it was utter nonsense to say that India wanted war with Pakistan. The trouble was that the people of Pakistan have been fed with wrong ideas and notions and their minds were poisoned. If, however, people were given the right guidance everything would be all right. He said "you have been hearing war cries in Pakistan. But you may not have heard that nine days ago the hockey team of East Panjab Police visited Lahore and played a match with the Lahore Police Team. About ten thousand people came to see the match. The Indian team won. But it was not a question of victory or defeat but a feeling of cordial spirit which manifested there. Old friends embraced each other. Not only players exchanged greetings but several spectators came to the field and met old friends. It was strange that in Pakistan on the one side abuse was being hurled against India and on the other old friends were exchanging greetings and renewing friendships."

In these circumstances Mr. Nehru said, it became the responsibility of leaders of the country not to twist the minds of the people. He regretted that Pakistan leaders were taking their peple on the wrong path. Kashmir was not a property or just a mere luggage which could be either given to Pakistan or India.

The fact of the matter however was that there were four million Kashmiris who alone would decide their future. It was perfectly clear that India' policy in regard to Kashmir was not to use force in any manner whatsoever to decide Kashmir's future.

India's Foreign Policy

Mr. Nehru then dealt with India's foreign policy and said that some countries were angry with India for not siding with them in their war preparations. They might become angry but India was not prepared to leave the path of peace. "Some people charge us with displeasing certain powerful countries. Despite their criticism we have stuck to our policy. May be in those countries despite their displeasure at our policies certain amount of regard for us has developed. That regard has come because they know that we cannot be cowed down by pressure tactics or made to yield through temptations of material help."

"I have no right" Mr. Nehru said "to give advice to other countries but it is a settled fact that in the event of war there would be terrible destruction and no country could escape its effects. India has stuck to her policy even though critics have been time and again pointing out that by doing so she was depriving herself of this material aid or that. But we are determined to pursue our policies and aims for preserving peace."

Asia was today slowly awakening, a patent fact which, however, several leaders of Western countries had failed to realise. He referred to Persia where steps have been taken to nationalise oil industry. What leaders of Western countries failed to appreciate was that this question was not merely a matter of nationalising oil industry but of Persia's nationalism itself. Persia was slowly trying to become completely free of all outside pressures and influences which cubred her freedom and sovereignty. In a similar way countries in Asia were trying to free themselves of all fetters of slavery.

Mr. Nehru was confident that although some countries opposed India's foreign policy they realised that it was a powerful force seeking to preserve peace.

Muslim Opinion In India

Sir Fazal Ibrahim Rahimtoola Sheriff of Bombay and a prominent Indian Muslim leader, said in Bombay on July 30, that Pakistan should "accept the hand of friendship extended by our Prime Minister" in resolving the Indo-Pakistan differences.

Reaffirming to the loyalty of Indo-Muslims Sir Rahimtoola

in a statement said "it is a mistaken belief that in case of conflict over Kashmir Indo-Muslims will side with Pakistan. Indo-Muslims have already made open declarations of loyalty to Nehru's Government and will stand by the Government and face all the consequences if, God forbid, disaster takes place. Let therefore Pakistan not be under any false impression."

He observed, "our Prime Minister has fully realised the consequences of the use of arms and has repeatedly made efforts to solve problems by natural adjustment and mediation. Our Prime Minister has gone out of his way to explain the reasons very fully regarding concentration of troops on our borders. Our Prime Minister is even now making utmost efforts to prevent conflict. Pakistan therefore should accept the hand of friendship extended by our Prime Minister."

The working committee of All India Momin Conference, Hyderabad Branch, passed a resolution on July 28, supporting India's stand on Kashmir issue. The resolution stated that Indian Muslims firmly believed that India would never attack Pakistan and that Jehad propaganda unleashed by Pakistan would be determintal to the interests of minorities. The President of the Conference said Pakistan has launched war propaganda against India with a view to throwing a veil over her internal affairs and to prejudice U.N. Representative, Dr. Graham. He appealed to Muslim brothers to stand solidly behind Nehru's Government.

Support to Mr. Nehru for the defence of India in case of attack was also given by the National Muslim League, Bombay.

In a statement issued on July 20, the Muslim League said that India stood for "friendly and cordial relations with all her neighbours and hers was a mission of peace in international politics."

The statement added "every Indian irrespective of religion should stand behind the Prime Minister Nehru in case of aggression."

RACIAL SEPARATION ON BUSES

BY-LAW DECLARED ULTRA VIRES

AN interesting ruling was given in the Magistrate Court, Durban, last week, by Mr. B. E. Oscroft, that the City Council by-law relating to racial separation in municipal buses was ultra vires.

Mr. Oscroft was giving judgment in a case in which a 17-year-old Coloured girl was charged under the by-law (Reg. 18 (b), Durban Municipal Tramway By-laws) with travelling in a bus on April 25 in a part not set aside for the use of non-Europeans. She was found guilty.

At a previous hearing Mr Raymond Mathias, who appeared for the girl, claimed the by-law to be ultra vires because it was unreasonable and beyond the scope of the empowering Ordinance.

The by-law reads: "All public vehicles are wholly reserved for the use of European passengers only, unless by a notice prominently displayed and issued by and on behalf of the General Manager, Transport Department, it is clearly indicated that the accommodation on the whole or portion of any public vehicle is unreserved. Where portion of any public vehicle is marked as unreserved,' non European passengers may enter and travel on such a vehicle, but shall occupy accommodation only in that portion of the vehicle so defined as 'unreserved' and shall not occupy any other accommodation on the vehicle which accommodation shall be reserved for Europeans only."

In a considered judgment Mr. Oscroft said: "When called upon to decide the validity of a by-law a Court should strive to interpret the by-law in such a manner that effect may be given to its provisions, and should hesitate before declaring it ultra vires. By laws must be interpreted benevolently, and supported if possibie.

"Bearing this canon of construction in mind, I have carefully studied the by-law and have come to the conclusion that it cannot, on the grounds I am about to set out, be supported.

'It has been decided that if the application of a regulation results in partiality and unequal treatment to a substantial degree, in that Europeans have the right to use any portion of a tram while non-Europeans are allowed to use only the unreserved portion and in that only non-Europeans are liable to criminal sanction, such application is void, unless the enabling statute authorises such discrimination.

"The provisions of the by-law itself which the accused is alleged to have contravened in my opinion results in partiality and the unequal treatment of passengers of the various races, for Europeans can use any portion of a bus while non Europeans are restricted to the unreserved portion only, and in addition only non Europeans are subject to a criminal sanction.

"In my view this by-law cannot be appplied with impartiality and equality between members of the different races.

"The by-law itself offends, and not only its application by the City Council. That being so, I have come to the conclusion that the by-law is ultra vires unless the discrimination embodied in the by-law is authorised by the enabling Ordinance."

Mr. Oscroft said that the empowering Ordinance was taken by him to mean that the Town Council might set aside a portion of a bus for non-Europeans but then that portion should be for their sole and exclusive use, and their rights should not be infringed upon by European passengers.

"Applying the reasoning of the learned Judges of Appeal it cannot be said that the Ordinance authorises the City Council to discriminate on a footing of partiality and inequality.

"I am of the opinion, therefore, that the by-law cannot be supported and accordingly declare it to be ultra vires."

The Durban City Council has written to the Senior Public Prosecutor suggesting that he should recommend to the Attorney General that an appeal should be lodged against the above judgment.

MILITARY EXPENDITURE IN INDIA AND PAKISTAN

MR. LIAQUAT ALI KHAN in his public statements as well as in his official communication to the Prime Minister of India has referred to, what he calls, the increase in military expenditure in India, during the recent years. The analysis of the figures of Defence expenditures of Pakistan and India, during the last four years, however, shows that while Pakistan has since 1948-49 launched an all out programme of military expansion, India has in fact reduced her defence expenditure and the strength of the armed forces.

According to the published figures Defence expenditure of Pakistan was Rs. 590.1 million in 1948 49 when the total revenue of the State was only Rs. 563.2 million. Next year (1949 50) also the Defence expenditure which stood at Rs. 720 million exceeded the total revenue of Rs. 710 million. In these two years Pakistan professing peaceful intentions mortgaged the whole of the revenues on Defence alone.

The rising tempo of military expenditure has been maintained in subsequent years although the State has been saved from bankruptcy by the phenominal increase in its customs reverse due to Pakistan's position as producer of certain primary raw materials for which there was a sudden expansion of demand. In these years 1950 51 and 1951 52 the Defence expenditure was Rs. 757.3 million and Rs. 783.8 million. The latter stand at 70 per cent. of the total revenue of the State

Compared with the above, India's Defence Expenditure has arisen from Rs. 1527.9 million in 1948 49 to Rs. 1949.9 million (budget) in 1951-52. The total revenue in these two years were Rs. 4134.9 million and Rs. 3961 2 million respectively. The bulk of this increase is due to devaluation of the Indian rupee, the rising price of stores any equipment obtained from outside the Sterling area and also to the all-round increase in world prices. It does not reflect any increase in the strength of the armed forces. On the contrary, India has already reduced the strength of her armed forces by nearly 50,000 men - a reduction which in the present day condition of the world has been considered by many in the country as involving undue risk.

In recent years, the percentage of Defence expenditure to the total revenue in India has been round about 40 per cent. which is very substantially lower than the proportion in Pakistan. It is also lower than what the British Government in India in comparatively peaceful times used to incur. The average percentage then was about 50per cent.

Another factor which has to be borne in mind in assessing military expenditure in Pakistan is that as Pakistan did not devalue her currency along with other Commonwealth countries Pakistan obtained more goods and equipment from abroad for the same expenditure than the countries which did devalue.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, July 28

PAKISTAN'S "MAILED FIST"

WITHIN twentyfour hours after announcing his 'peace offensive,' the Pakistan Prime Minister, Liaqnat Ali Khan, gave, on the 27th, his people a new national symbol—the mailed fist, says a Press Trust of India message from Karachi. Mr. Liaqnat Ali Khan demonstrated a mailed fist and made an announcement of its adoption as the national symbol, at a meeting held outside his official residence. The crowd shouted the slogan "We shall take Hindustan." Meetings and processions took place on the 27th, described as the "Defence Day," all over Pakistan. In his latest letter to Mr. Nehru, Mr. Liaqnat Ali Khan has invited Mr. Nehru to Karachi to discuss peace on terms which would amount virtually to abject surrender on the part of India. The document is meant for a supposedly gullible world—particularly Britain and America. Facts have been twisted out of shape. India could not be taken in by this attempt, and it is not being taken seriously in New Delhi. The 'Hindustan Times' called Mr. Liaqnat's letter a "propaganda stunt," and complained against its being published in Karachi before its receipt in New Delhi. The paper said: "The Pakistan Prime Minister apparently is trying to throw dust into the eyes of his Anglo-United States friends and make them believe he has gone the length of inviting Mr. Nehru to Karachi whereas, in fact, conditions attached to the invitation make it obviously unacceptable." The British owned newspaper, 'The Statesman,' said the Karachi meeting was "undesirable for many reasons but perhaps it would not be appropriate in its present context"

War Frenzy In Pakistan

Cries of jehad, inflammatory propaganda, public meetings and 'blackouts'—these fill the air in Pakistan. Blackout rehearsals took place in Lahore and some other places. In the meantime reports come in of Pakistan troop concentrations on the borders of Kashmir, East Bengal and West Punjab. 26 Pakistani spies were arrested in Kashmir. A report from Banpur dated the 23rd says fresh contingents of Pakistani troops are daily pouring into East Pakistan. A message from Shillong (Assam) states that the bulk of Pakistani troops massed in different parts of East Bengal are now dispositioned, or are being dispositioned, along the entire 800-mile border of West Bengal. Fresh concentration of Pakistan troops are reported from Cooch-Bihar. A report from Khatmandu says that anti Indian propaganda among the Nepalese settled on the borders of East Pakistan, asking them to join Pakistan forces to fight against India, is falling flat. Increase in Pakistan troop concentrations are reported from Jalpaiguri (West Bengal) An analysis of views expressed in the Urdu Press in Pakistan, made by a correspondent of the 'Free Press Journal' of Bombay, shows that the war scare in Pakistan is having an adverse effect; instead of raising the morale of the people, these tactics create fear and apprehension in their minds. At first the analyst goes on to say, people had thought that Jehad slogans were just meant to threaten India out of Kashmir. When, however, they heard all of a sudden that the Indian army was on the border, they were shocked. the blackouts and troop movements and other war preparations have spread a scare among the people. The belief is gaining ground that in the event of a war, no city is safe in Pakistan. People have lost all confidence regarding safety and the Government's ability to ward off danger if a war broke out Even those papers who had hitherto been putting forth fantastic proposals of all sorts, have now started saying that the war, if one comes, will be fought not on the borders, but in the streets of Lahore and Karachi.

India's Case

Mrs. Vijayalakshmi Pandit, India's Ambassador to the U. S. gave assurances in a radio programme interview that India would not attack Pakistan. Asked if there was a danger of a flare-up on the cease-fire line between India and Pakistan because of reported troop concentrations on the border of Kashmir Mrs Pandit said: "I am sure not. India has repeatedly declared that on no account would she attack Pakistan—only if here is aggression would India take steps to defend herself. The Indian Army was reduced last year by 52,000 men, but our information is to the effect that Pakistan has been rapidly increasing her armies both in West and East Pakistan. Besides this her (Pakistan's) propagandists are urging the people to get ready for a holy war of aggression against all non-Muslims. It is for these reasons that troop movements have taken place on the border I think one of the reasons blocking a settlement is the failure of Pakistan to recognise the authority of the legally-constituted Government of Kashmir which has acceded to India. Pakistan's argument that there is a Muslim majority in Kashmir is fallacious and misleading. India is a Secular State which stands for the freedom of its component parts to live their autonomous lives But as India has repeatedly said the will of the people must prevail on this issue as soon as normal conditions are restored."

India's Stand On Kashmir

Maulana Abul Kalam Azad told journalists in Teheran that India had never deviated from her stand in regard to Kashmir and today and always she said that "it shall be the people of Kashmir who will decide whether they shall remain with us or accede to Pakistan, but in my own mind I have no doubt what their decision will be. I know their decision will be to remain with India." He made this observation at a Press conference at Teheran on July 6. Maulana Azad said Pakistan had come into existence with the willing consent of those who were today at the helm of affairs in India. India and Pakistan, he asserted had, by mutual consultation and agreement, solved many of their problems. He observed that he could categorically state that it was India's intention that the remaining problems should also be solved in the same peaceful and amicable manner.

Indian Muslims To Defend Motherland

Bakshi Ghulam Mohammed, Deputy Premier of Kashmir, appealed to the people of the State "to stand united in the face of threats from Pakistan." "Even if the whole of the Anglo-American bloc should come to the aid of Pakistan, not one inch of Kashmir territory will be yielded to her," he said. Mr. Akbar Ali Khan, a prominent Muslim leader of Hyderabad, said here today that if unfortunately Pakistan committed any aggression on India on the issue of Kashmir the whole of India, including Muslims of all shades of opinion would oppose it tooth and nail. Mr. Hassan Syed Ali, an M.P. from Hyderabad, said: "While India is crying hoarse of peace and no war, Pakistan by its Press propaganda and A.R.P. measures, is trying to make the world believe that aggression is from India, while in fact the case is quiet the reverse."

More Declarations

"If Pakistan makes an aggressive move against India, it will find every Indian Muslim coming forward for the defence of India and shedding the last drop of his blood in resisting the attack, said Mr. T. M. Zariff, a well-known Indian Muslim leader, who the main organiser of the recent All-India Muslim Convention, objected to Pakistan's use of the word "jehad" to "camouflage its predatory war move against India." "It is a debasement of that sacred word and an insult to Islam." he said.

Begum Aizaz Rasul, leader of the Opposition in the U P. Legislative Assembly, today pledged the support of the Muslims of India to any "measures which our Government may undertake for the defence of the country." She regretted the raising of cries of "jehad" against India in Pakistan. Dr. Saifuddin Kitchlew, President of the Indian Peace Council and former Congress leader of the Punjab, declared that he entirely agreed with the Government of India's action in rushing Indian troops to the border to deal with any possible military action by Pakistan.

India's Defence

Shri K. M. Munshi, India's Food Minister, speaking at Bombay said that on its own admission, Pakistan had committed aggression in Kashmir. It had moreover economically exploited its minority community and had failed to come to a settlement regarding evacuee property worth crores of rupees. He accused Pakistan of having attempted to block the American food loan to India "when the food situation was at its worst, when the sympathy of the whole world was with us and when the American people as a whole were anxious to give us a food loan." He further charged Pakistan with having a foreign policy, "the main plank of which is vilification of India" Shri Munshi did not think Pakistan seriously wanted war. And yet she was developing a

„war hysteria." The reasons for this, he said, were firstly because her internal conditions were such that her people could not keep up their morale without being lashed into a war fury, secondly to bully India into submitting to her claim to Kashmir and thirdly to frighten the U K. and the U S. A. into befriending her claims But when a nation developed even a mock fury, a moment would come when self-restraint would disappear and the rulers would be stampeded into a military conflict, said Shri Munshi. "If that should happen in Pakistan," the Minister said, "we know how to deal with the situation." "Government has already taken precautions to see that our line of defence remains impregnable. It is a pure act of self-defence," he added Shri Munshi continued: "Calmly, quietly, but with the determination of the strong, we must face the situation We must seek a just peace with Pakistan by all and every means. If a war is forced on us, however we should fight to the end. "In the meantime, our people have to exercise the greatest self-restraint," said Shri Munshi. "They must not lose their heads. And stirring of internal communal feuds would be the height of folly; even an attempt to start such a feud will undermine our strength."

Stalin In Good Health And Wants Peace

"I was the last Ambassador to see M. Stalin," Dr. Radhakrishnan, said recently to a 'Daily Express' Correspondent in Paris where he had gone to attend the U N E S C O annual conference, "M Stalin looked healthy and full of energy," he stated. "I tell you one thing—I wouldn't count on him fading out on the picture for a very long time. "My impression is that M Stalin wants peace and he certainly needs it. "Life is difficult in Russia and a war would not improve it. For an Ambassador it is certainly not an easy post." The Ambassador looked out of the window at sunny Paris. "It is not exactly like a post in Paris," he said. "The trouble is the Russians still have the fear of intervention which was born in them after war I. They will not be convinced that other nations are not plotting against them." Dr. Radhakrishnan, who is Vice President of U N E S.C O, said he would oppose admission of the Nationalist Chinese delegates into the organization. "By their own statement they represent only a handful of people out of 450 million," he stated. "What sort of a nation is that? U.N.E S C O is an organization of nations and I would like to see China there but on the basis of a policy which is governed by day-to-day considerations." "It is not enough to say that Chiang Kai-shek is opposed to the Communists and, therefore, we should support him here He is not a nation," the Ambassador said in conclusion

NATAL MUSLIM COUNCIL

Every year the Muslims of South Africa have celebrated the birth of Pakistan in a certain formal way. This year, however, in view of the grave tension that prevails between Pakistan and India, it is felt that the occasion can be more appropriately celebrated by offering special prayers.

Therefore in accordance with the decision of the executive committee taken at an emergency meeting, the Natal Muslim Council requests Muslims of Natal to offer prayers in their respective Mosques after Jumma on Friday the 17th instant, so that all disputes between these countries may be settled by peaceful means and so that peace may always prevail between them.

I. A. HAFFEJEE
M. S. BADAT,
Joint Hon. Secretaries.

Shree Sanatana Vishnu Mandir — Candella Estate —Mayville

Lord Krishna's Birthday

The officials and members of the above Mandir invites the general public to paticipate in the celebration of the birth of Lord Krishna, on Friday, August 24 under the auspices of the above Mandir, at Candella Boy's School Hall, 68, Palace Road, Mayville, commencing at 7 30 p.m. Dr. N. P. Desai, and other speakers will speak on the significance of Lord Krishna's birthday, on Saturday August 25, commencing at 7 30 p.m, at the same place. A Hindi Drama, will be staged by Mayville Sanatana Krishna Bhajan Mundal, after the speeches.

R. VITHAL
Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St,
Jeppe, Johannesburg

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

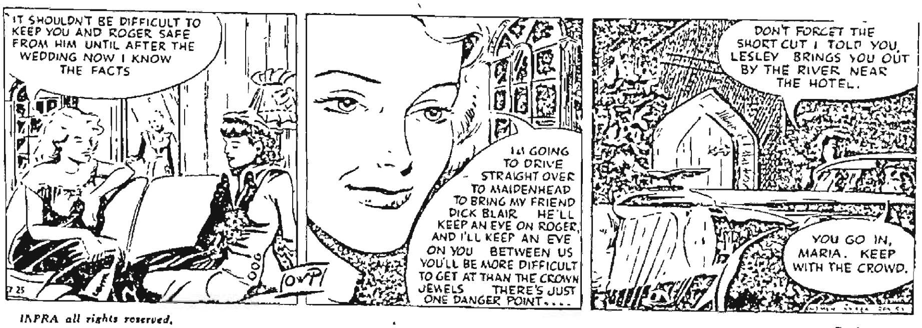

INFRA all rights reserved.

To be continued

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

CARE OF THE TEETH

SO many Indians who come to me for Nature Cure Guidance have such terribly bad teeth that I feel the need to make some comment on this subject.

Good, clean, white, strong teeth are Nature's intent and design for everybody. And there is great beauty in a smiling or laughing mouth adoned with a double row of symmetrical, evenly-spaced, sound, healthy teeth gleaming white as pearls. Alas, how many can boast this kind of beauty? Few indeed.

All too often, clients show tteeth that are riddled with holes, dirty, discoloured, crowded and ill-shapen. As often as not, too, the gums are spongy, swollen, diseased At the line joining teeth and gums there is the pus-filled discharge giving evidence of the disease called pyorrhoea.

Whenever I see these patients, I can be sure, absolutely certain, of one thing. Their diet is certain to be wrong. Usually, when asked what they eat, the answer is, "*Roti*" or "*Roti* and rice." "The usual Indian food," they often say, which again boils down to *roti* and rice, with some *dal* for variety. As likely as not they eat a lot of sweets between meals too. Especially the children.

Such a diet is excessively starchy and acid-forming to the blood amounts to a low form of scurvey. And that is just what such people are suffering from.

Now what is the cure of scurvy? Remember how the Cape of Good Hope was first settled. In the long voyage by sailing vessels to and from India and the East, passengers and crews fell victims to the dread scourge of scurvy. Scurvy was the result of a prolonged dietary of salt meat and biscuits, with no fresh fruit or vegetables. The only cure for scurvy was to get the patients ashore where they could eat plenty of fresh vegetables and fruits. Van Riebeeck, the first Commander of the settlement at the Cape, was given definite orders to make gardens and grow vegetables for the purpose of combatting the scurvy that made the sailing ship voyages of his time so hazardous.

To this day, there is no better preventive or cure of scurvy than an abundant supply of fresh vegetables and fruits—preferably eaten raw.

The victims of pyorrhoea and decaying teeth can get no better medicine than that contained in abundance of fresh raw salads made from cabbage, lettuce, beetroot, turnip, radishes and various fresh fruits, especially of the citrus family, guavas and apples. Where the sub scurvy condition is of long standing and is extreme, it may be necessary to take a special course of pure vegetable and fruit juices, raw and freshly prepared. Such juices contain large amounts in concentrated form of the various elements requisite for neutralizing the acidity of the blood and eradicating the scurvy condition of the body which is reflected in the gums and teeth.

Let it be clearly and emphatically stated, that cure is impossible and not to be hoped for as long as the diet is wrong. To continue to eat acid producing substances such as *roti*, rice, white bread, cakes and sweets, and hope for relief, is as senseless as to throw a dead cat into a stream of water and hope to get pure drinking water further down stream.

About 20 years ago, scientists got a shock when they found that the inhabitants of the lonely island of Tristan da Cunha, away in the South Atlantic Ocean, had perfect teeth although their diet consisted almost exclusively of potatoes, seaweed and fish. They had no dentists nor dentifries. But—and this is the important point—all their food grew in natural and healthy conditions and was eaten fresh and plainly prepared, as whole as possible. With the introduction of refined goods such as white flour, sugar so on, the teeth of the islanders have deteriorated.

So too with people in other parts of the world. The people of the Valley of Hunza in North-Western India have perfect teeth, beautiful strong bodies and splendid health. The people of Madras are riddled with disease and have outstandingly poor teeth. Why this tremendous difference between peoples in the same country? Scientific research has established the fact that diet is the sole cause of the difference. The Madrassis live on *roti* and rice; the Hunzakuts on whole wheat, vegetables and fruit grown on healthy soil and eaten whole and unrefined. Even in valleys near to Hunza, there are people with bad teeth and poor health, and in every case their condition is caused by wrong food.

Any thinking person of middle age could observe the same thing happening anywhere in the world. In South Africa, for instance, the Zulus and other Natives of 40 years ago had magnificant teeth of which they were alway justifiably proud. The took care of their teeth too, in a rough and ready but effective way by always rinsing their mouths out after eating, picking any food particles out from between their teeth with a twig or thorn s tooth pick, and brushing teeth and gums daily with the chewed end of a small stick. Today, in the locations, the diet is so poor, so artificial and so laden with starches and sugars that the once magnificent teeth have become displayed by rottenness and disease.

Scientific research has, incidentally, established the value of the primitive man's invariable custom of rinsing his mouth out after eating. If sugars or starches eaten, particles remain behind in the mouth, and within 20 minutes these give rise to the formation of acids. These acids attack the teeth directly, just like scores of tiny chisels. Eventually the habitual eater of such foods uffs is bound to find his teeth affected. But whoever washes out his mouth vigorously with clean water just after eating, removes all such particules of starches and sugars and prevents the formation of the tooth damaging acids. By rigid adherence to such a custom, tooth decay has been greatly reduced in many places in America.

To have good teeth, or to preserve what you may have left, it is essential, therefore, to stick faithfully to two unbreakable rules, viz:—

1—Eat the maximum amount of raw fresh fruits and vegetables daily, with the minum amount of starches and sugars

2—Rinse the mouth out thoroughly and vigorously with clean water immediately after eating.

Children brought up on such a regimen will have perfect and beautiful teeth. But, what is equally important, this beauty and perfection will not be restricted to the teeth. The teeth reflect the condition of the bones throughout the body. They will, therefore, also have good, well-shaped bones—in other words, have a strong framework on which to hang the muscles and other tissues and organs. They will enjoy health and strength and resistance to disease.

If parents really love their children, why do they not consider these facts? Stop pampering and spoiling (and injuring) the children with sweets and cakes and wrong foods. Give them plenty of national sweets such as honey, raisins, dates, pruns and other dried fruits, plenty of fresh fruit, and plenty of fresh raw vegetables every day of their lives. You will bless them by so doing.

WANTED ISLAMIC PRIEST AND TEACHER

An experienced Islamic Priest must be a Teacher also, wanted to teach Arabic, Urdu and Gujarati at Charlestown Madressa and Mosque.

Salary £20/-/- per month plus boarding and lodging.

Apply :— Charlestown Madressa.

P. O. Box, 7,
Charlestown, Natal.

Cuticura SOAP

Every wash a luxury skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

547

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૩૩ | શુક્રવાર તા. ૧૭ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૧. | છુટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર ઓગસ્ટ તા. ૧૭, ૧૯૫૧.

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ

ડરબન સીટી કાઉન્સીલે જુદી જુદી જાતીના લોકોને માટે વર્ગીય લત્તાઓ પાડવાની યોજના તઇયાર કરવા નીમેલી ટેકનીકલ સબ-કમીટીએ અમુક ભલામણો સરકારના ધ્યાન માટે રજુ કરેલી છે. સ્થાપિત લાભો ધરાવનારા લોકો પોતાની સ્થિતિ શું થવાની છે એ જાણવા સ્વાભાવિક રીતે ઇન્તેજાર છે. કાયદો જે હવે તો અમલમાં મુકાઇ ગયો છે તેમાંથી સોદો કરી સારામાં સારો લાભ ઉઠાવવાનો પ્રયત્ન કરવાની પણ તેઓને સ્વાભાવિક ઇચ્છા થાય. એ તેઓ બેશક કરી રહ્યા છે અને કોઇ તેઓને અટકાવી શકે તેમ નથી. સત્તાધીશો પોતાની તક સાધી રહ્યા છે. ઘણી હુશીયારીથી તેઓ લોકોને આકર્ષિ કાયદાના અમલમાં તેઓનો સહકાર મેળવવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. પરંતુ આપણા લોકોની સંગત રહેઠાણની ફરજ વિષે અમારે અહિ યાદી આપવી જોઈએ. આપણાથી બની શકે તેટલો મોટો પોકાર કરી આપણે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટને એક અપમાનભરેલા અને અન્યાયી કાયદા તરીકે સદંતર વખોડી કાઢેલો છે અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તેને નહિ નમવાની પ્રતિજ્ઞા કરી છે. આ મુદ્દા પર, અમારી જાણ મુજબ, આપણી કોમના વિનીત તેમજ ઉગ્ર પક્ષના સઘળા લોકો એક મત છે. આપણો કેસ આપણે હીંદ સમક્ષ, યુનાઇટેડ નેશન્સ સમક્ષ અને દુનીયા સમક્ષ રજુ કર્યો છે. હવે આપણે અસંગ ન બનીએ અને હીંદ તેમજ દુનીયામાં આપણી સ્થિતિ ખોટી ન ઠરાવીએ તેની આપણે સંભાળ રાખવી જોઈએ. કાળા ઘેટાં દરેક કોમમાં હોય છે તેમ આપણી કોમમાં પણ પડેલા છે. તેઓ જે કંઇ કરે તે પરથી કંઇ સમસ્ત કોમના માનસનો કયાસ નીકળી શકતો નથી. તેમ છતાં કોમના નેતાઓની ફરજ છે કે કોમ કયાં ઉભેલી છે—કાયદાને નમવાના પક્ષમાં કે તેની વિરૂદ્ધ—એ તેઓએ નિઃશંક પણે જાહેર કરી દેવું જોઇએ. જેઓ આપણને મદદ કરવાને પોતાનાથી બનતું કરી રહ્યા છે તેઓને આપણે ખોટી સ્થિતિમાં મુકી દેવા નહિ જોઈએ.

'નાટાલ મરકયુરી'એ ઓગસ્ટ તા. ૮ મીના અંકમાં ગ્રુપ એરીયાઝ એકટપર એક અગ્રલેખ લખેલો છે. અમારાં સહયોગીની સત્યનિષ્ઠા વિષે અમને જરાયે શંકા નથી. આપણને ન્યાય મળે એ દિશાએ તે પ્રયત્ન કરી રહ્યું છે એ અમે સમજીએ છીએ. પરંતુ અમારે સખેદ કહેવું જોઈએ કે કેટલીક બાબતોમાં અમે તેના મતને મળતા થઈ શકતા નથી દાખલા તરીકે 'નાટાલ મરકયુરી' એક સ્થળે લખે છે કે: "આ ક્રાંતીકારી કાયદાના પક્ષમાં કે તેની વિરૂદ્ધમાં ગમે તે કહેવામાં આવે પરંતુ હવે તે કાયદાપોથીપર ચઢી ગયો છે અને તેનો બની શકે તેટલો વાજબીપણે અમલ થવો જોઈએ." બીજે સ્થળે તે લખે છે કે: "ગ્રુપ એરીયાઝના સિદ્ધાંત સાથે સાઉથ આફ્રીકાના ઘણા ખરા લોકો મળતા થવા તઇયાર છે જો કોઇ પણ વર્ગ કે જાતીને અન્યાય ન થાય તો." વળી ત્રીજે સ્થળે તે લખે છે કે: "ગોરા અને કાળા લોકો એક બીજા સાથે ભળવાથી બન્નેને માટે ઈચ્છવાજોગ નથી એવી સ્થિતિ ઉભી થાય છે અને ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ જેટલે દરજજે વસવાટમાં ઇલાયદાપણું સ્થાપનારો છે અને ગોરા તેમજ કાળા લોકોની જમીન માલીકીપર પ્રતિબંધ મુકનારો છે તેટલે દરજજે તે સ્વિકારવા યોગ્ય છે. આપણે સંભાળ રાખવાની છે તે એ કે તેના અમલમાં કોઇ પણ જાતીને અન્યાય ન થાય."

અમારી દલીલ એ છે કે હવે એ વખત આવેલો છે કે જ્યારે સાઉથ આફ્રિકાએ જાતીના ધોરણે વિચારવાનું છોડી દઈ માનવીઓ તરીકે અને કેવળ શુદ્ધ ન્યાયની દ્રષ્ટિએ વિચારતા થવું પડશે. ગોરાઓએ સમજવું જોઇએ કે કાળા લોકોને પણ તેઓના જેવી જ લાગણીઓ છે અને સ્વમાનનું ભાન પણ તેઓના જેવું જ છે; કે કાયદાની નજરમાં સઘળા લોકો સમાન હોવા જોઇએ; કે જે કાયદો તેના મુળમાંજ અન્યાયી અને અપમાનભરેલો હોય અને જેઓને તે લાગુ પડે છે તે મોટા જનસમુદાયની સંમતી લીધા વિના અને તેઓના પ્રચંડ વિરોધની અવગણના કરી-પસાર કરી દેવાયો છે એવા કાયદાનો અમલ ન્યાયથી થઇજ નહિ શકે.

સાઉથ આફ્રિકા જેવા અનેક જાતીઓના દેશમાં લાગતા વળગતા લોકોનાં સુખ સગવડને ખાતર ઘટતા સુધારા વધારા કરવા પડે એ ઇન્કારી નહિ શકાય પરંતુ અવાજ અને મતાધિકાર વિનાના વિશાળ જનસમુદાયની લાગણીઓ દુભવ્યા વિના બીજો વધારે સારો માર્ગ શોધી કાઢવો એ મનુષ્યની બુદ્ધિની બહાર નથી. 'નાટાલ મરકયુરી'ના નીચેના શબ્દો સાથે અમે સહૃદય મળતા થઇએ છીએ અને સાભાર કદર સાથે તે ટાંકીએ છીએ:

...આ શહેરની નેટીવ વસ્તી જે શોચનીય સ્થિતિમાં રહે છે તે વર્ણવી શકાય તેમ નથી. એશીયાટીકોની સ્થિતિ એટલી તનજ ખરાબ નથી છતાં પુરતી ખરાબ છે. શહેરના જાતીવાર લત્તાઓ પાડવા અને તેમાં લોકોને ગોઠવી દેવા એ વાતમાં સહેલું છે પરંતુ સફળતાથી, બલ્કે ન્યાયથી અમલમાં મુકવા જતાં **સઘળી જાતીઓને માટે** ઘરો પુરાં પાડવાનો અને યોગ્ય સુખ સગવડો પુરાં પાડવાનો સવાલ ઉભો થશે. વળી તેની આખી આર્થીક જવાબદારી સ્થાનિક સત્તાધીશો ઉપર મુકી દેવી એ વધારે પડતું ગણાશે. નાટાલની એશીયાટીક વસતીને નાટાલમાંજ ગોંધી રાખવાની જ્યાં સુધી સરકારની નીતી રહે ત્યાં સુધી ડરબનને સરકાર પાસેથી મદદ મેળવવાનો હક છે. હીંદીઓ સામે પ્રાંતિક હલન ચલનપર પ્રતિબંધ ચાલુ રાખવાને માટે શું વાજબીપણું હોઇ શકે? નાટાલના ગોરાઓને તેમજ હીંદીઓને તે દેખીતી રીતે એક અન્યાય જ છે. હીંદીઓ સાઉથ આફ્રીકાના વતનીઓ છે એ આધારે હલન ચલનની સ્વતંત્રતાનો પોતાનો દાવો તેઓ પુનઃસ્થાપિત કરી શકે છે. મોડા વહેલું એ સવાલને ધ્યાન અપાવુંજ પડશે."

સત્ય વસ્તુઓ

મેરીટ્ઝબર્ગની રોટરી કલબમાં જજ પ્રેસીડન્ટ મી. જસ્ટીસ બ્રુમે કરેલાં ભાષણમાં કેટલીક સત્ય વસ્તુઓ રહેલી છે કે જે જો કે સીધી રીતે હાલની સરકારને લાગુ પાડવામાં આવી નથી, છતાં તેને રૂચિકર નહિ થઇ પડે. જજ પ્રેસીડન્ટે ખરે સમયે વાસ્તવિક વસ્તુ કહેવાની એટલી હીંમત બતાવી આજના વખતમાં મોટું અંગત જોખમ ખેડેલું છે. તેમણે કાયદાની સત્તાને આવી પડેલાં જોખમ તરફ ધ્યાન ખેંચ્યું અને જણાવ્યું કે એ જોખમ બે પ્રકારનું છે. "પ્રથમ અમલદારોના હાથમાં બહોળી મુનસુફી ની સત્તાઓ મુકી તેઓ દ્વારા રાજ્ય ચલાવવાની વૃત્તિ વધતી જાય છે અને

બીજનું એવા અમલદારો ઉભા કરીને અને તેઓના હાથમાં ઘણી સત્તા મુકી ને કાયદા બનાવનારાઓ એક પગલું આગળ વધી તેઓને અદાલતની સત્તાથી પણ પર મુકી રહ્યા છે.'' મી જસ્ટીસ બ્રુમે કહ્યું કે, ''કાયદાની સત્તા એ આપણા શ્વાસના જેવી છે. શ્વાસ લયા કરીએ છીએ તેનો વિચાર કરતા નથી. તેમણે કહ્યું કે, ''કાયદાની સત્તા'' નો અર્થ એ થાય છે કે, કાયદો એ સર્વોપરિ છે, કાયદાની નજરમાં વ્યકિત માત્ર સમાન છે, કોઈ પણ કાયદાથી પર નથી. લોકશાસન તંત્ર આ સિધ્ધાંત ઉપર રચાયું છે. જજ પ્રેસીડન્ટે કહ્યું કે, ''આ સિદ્ધાંતના કારણેજ લોકો પોતાની ખુશીમાં આવે તેમ વર્તી શકે છે જો કાયદાનો તેઓ ભંગ ન કરે તો.'' તેમણે કહ્યું કે, લોકો જે અંગત છુટો ભોગવે છે તેનું રક્ષણ કરવાનું કામ ન્યાયની અદાલતોના હાથમાં રહેલું છે. તેમણે કહ્યું કે, ''મુનસુફીની સત્તા ધરાવતા અમલદારો દ્વારા રાજ્ય ચલાવવું એ આધુનિક સુધારાની ગુચોને લીધે, યુદ્ધના વખતમાં અને કટોકટીના વખતમાં અનિવાર્ય છે. ખરેખરી ગંભીર વસ્તુ, આ અમલદારોના હાથમાં અદાલતોની પણ ઉપરવટ સત્તાઓ મુકવામાં આવે છે, એ છે. કાયદો અમલદારના પગલાં સામે પ્રધાનને અરજી કરવાની છુટ મુકે છે, કે જેનો ચુકાદો છેવટનો ગણાય છે. જજ પ્રેસીડન્ટે કહ્યું કે, આથી અમલદારના વર્તનની સામે ખરૂં રક્ષણ બીજું કશું જ નથી. તેમણે કહ્યું કે ''વ્યકિતને ચુકાદા માટે ન્યાયની અદાલત સમક્ષ જવાની છુટ હોવી જોઇએ.''

તેમણે કહ્યુ કે, રાજ્યની સત્તા ધરાવનાર પ્રત્યેક માણસને ડીકટેર બનવું ગમે છે અને તેને અટકાવવામાં નહિ આવે તો તે સત્તાઓ લીધેજ જશે. મી. જસ્ટીસ બ્રુમે કહ્યું કે, આ વૃત્તિ અટકાવવાની સત્તા લોકોના હાથમાં છે. ચુંટણી કરનારાઓએ ખાસ કરી ચુંટણીને વખતે ખાત્રી કરવી જોઇએ કે પાર્લામેન્ટમાં તેઓના પ્રતિનિધિઓ, અમલદારોના હાથમાં આવી સત્તાઓ મુકનારા કાયદાઓને સંમત ન થાય. આપણે જો પુરતો અવાજ કરી મુકીએ તો કાયદા બનાવનારાઓને ધ્યાન આપવુંજ પડે. દુઃખ એ છે કે આપણે અવાજ કરતા નથી.''

લોકશાસન તંત્ર કેવું હોવું જોઇએ, કાયદા બનાવનારાઓએ શું કરવું અને શું નહિ કરવું જોઇએ અને ચુંટણી કરનારાઓની શું ફરજો છે એ મી જસ્ટીસ બ્રુમે ટુંકમાં જાહેર પ્રજાને સમજાવ્યું છે. હકીકતમાં લોકશાસન તંત્ર જેવી વસ્તુ આજે છેજ નહિ, કાયદા બનાવનારાઓ પોતાની ફરજ બજાવતા નથી, અને ચુંટણી કરનારાઓને પોતાની ફરજોનું ભાન નથી પછી નિરંકુશ માણસ આપખુદ સત્તા શોધે અને મેળવે અને ડીક્ટેટર બને તેમાં શી નવાઇ? કમનસીબે આ અંધાધુધીની દશામાં આજે દુનીયા સવેગે પડવા લાગી છે અને સાઉથ આફ્રિકા તેનો તાદ્રશ્ય નમુનો પુરો પાડી રહ્યું છે. આ સઘળાનું કારણ એ છે કે માનવજાતીનું પતન થયું છે. આજે એવા માર્ગદર્શક આચાર્યોની જરૂર છે કે જેઓ પોતાના વર્તનથી જીવનનો ખરો માર્ગ બતાવે. દુનીયાના ઉદ્ધારનો એજ એક માર્ગ છે. મી. જસ્ટીસ બ્રુમે ઉંડા વિચારને માટે ખોરાક પુરો પાડયો છે. અમે ઇચ્છીએ છીએ કે તેમના બોધદાયક શબ્દો બહેરા કાનપર નહિ પડે.

નોંધ અને સમાચાર

જતું રહેવા લાગેલું ગોરા માટેનું નેટીવનું માન

નેટીવ છોકરાંઓને નોકરીપર રાખવા બાબત તપાસ કરનારી કમીટી સમક્ષ જોહાનીસબર્ગમાં નેટીવ યુથ બોર્ડે રજુ કરેલાં એક નીવેદનમાં જણાવ્યુ છે કે નેટીવને જે પરંપરાથી ચાલતી આવેલી ગોરા માટે માનની લાગણી હતી તે હવે સવેગે જતી રહવા લાગી છે. અસ્થીર જાતીભેદની અને રાજકીય પરિસ્થિતિની નાનાં છોકરાઓપર અસર થવા લાગી છે. માનને બદલે ગમે તેવો અંકુશ મેળવવાની અધીરાઇ આવવા લાગી છે અને તેને લીધે નાના છોકરાંઓ તેઓના લાભની હોય તેની ટીકા પણ સહન કરી શકતા નથી. શહેરના યુવકને સભ્યતા શીખવાની તક બહુ ઓછી હોય છે કારણ ત્યાં માબાપના અને જુના જાતીના રીત રીવાજોના અંકુશનો અભાવ હોય છે. અને માલીકો અસભ્ય છોકરાને પોતાની ભુલ બતાવવા તઇયાર હોતા નથી. પ્રગતી થઈ શકે તેવાં કામોના અભાવે નેટીવ યુવાનમાં અસંતોષ ઉત્પન્ન થાય છે. નેટીવ છોકરાં માટે તાલીમી કમ્પો રચવાની જોઇએ, એપ્રેન્ટીસશીપ એક્ટ બીન-ગોરાઓને પણ લાગુ પાડવામાં આવવો જોઇએ અને નેટીવ જુવેનાઇલ એફેર્સ બોર્ડ ઉભી કરવી જોઇએ. ઉદ્યોગોમાં તેઓને સારા પગારો આપી અને રચનાત્મક શક્તિ વધે એવા કામોમા કાયમની નોકરીઓ આપવી જોઇએ.

ચર્ચ તરફથી વખોડી કાઢવામાં આવેલા કાયદા

ટ્રંસવાલ અને સ્વાઝીલેન્ડ ડીસ્ટ્રીકટની કૃગર્સડોર્પમાં મળેલી મેથડીસ્ટ ચર્ચની વાર્ષીક પરિષદે, ખાસ કરી શહેરોમાં નેટીવ છોકરાંઓને માટે ૧૫ વર્ષની વય સુધી ફરજીઆત શિક્ષણ દાખલ કરવા સરકારને વિનંતી કરનારો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો પરિષદે બીન-ગોરાઓની ઘરો સંબંધી સ્થિતિને ગંભીર ધ્યાન દેવાની અને તેઓનું રહેણીનું ધોરણ સુધારવાની પણ સરકારને વીનંતી કરનારો ઠરાવ કર્યો હતો અને જણાવ્યું હતુ કે આ સવાલો શહેરોમાં વર્તતી સામાજીક અવ્યવસ્થાથી ઉપસ્થિત થયા છે. દારૂનિષેધ અને સામાજીક સુખાકારી અંગેના, ચર્ચના ખાતાંઓના, પરિષદ તરફથી સ્વિકારવામાં આવેલા હેવાલમાં જણાવાયું છે કે, નેટીવોની રેપ્રેઝેન્ટેટીવ કાઉન્સીલ રદ કરી બાન્ટુ ઓથોરીટીઝ એકટ કરવામાં આવ્યો છે તેને ઉપરોકત ખાતાંઓ અવગતી કરનારૂં પગલું ગણે છે અને કલર્ડોનો મતાધિકાર છીનવી લેનારો કાયદો જે એટલા સખત વીરોધ છતાં પસાર કરી દેવાયો એ સાઉથ આફ્રીકામાં જાતીય કડવાશ વધારનારૂં છે. સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટ જે ગયે વર્ષે આપખુદીથી પસાર કરી દેવાયો છે તે પ્રધાન અને તેના તરફથી નીમાયેલા લીકવીડેટરના હાથમાં ઘણી જ બહોળી સત્તાઓ મુકનારો છે અને કોમ્યુનીસ્ટનો બહોળો અર્થ કરનારો છે.

મધ્ય આફ્રીકાના યુનીયન સામે નેટીવોનો વીરોધ

નોર્ધર્ન રોડેસીયાની એન્ટી-ફેડરેશન એકશન કમીટીએ રોડેસીયાની મુલાકાતે ગયેલા બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટના સભ્યોના ડેલીગેશન સમક્ષ રજુ કરેલાં એક નીવેદનમાં મધ્ય આફ્રીકાના પ્રદેશોનું ફેડરેશન સ્થાપવા સામે આફ્રીકનોનો વીરોધ દર્શાવ્યો છે. નીવેદનમાં જણાવ્યુ છે કે, જો આફ્રીકનોની ઇચ્છા વીરૂદ્ધ ફેડરેશન ઠોકી બેસાડવામાં આવશે તો અપાયેલો વચનોનો અને થએલી સધીઓનો ભંગ થએલો ગણાશે. અને તેનો સઘળાં આંતરિક પારણા ને માટે બ્રીટીશ સરકાર જવાબદાર ઠરશે અમે ફેડરેશન સ્વિકારવાના નથી અમારો કેસ અમે દુનીયાની અદાલતો સમક્ષ, હેગ અને યુનો લઇ જઇશું. અહિ તેની સાથે અમે લડીશું ગોરા નીવાસીઓ આફ્રીકનને પરતંત્ર રાખવા માગે છે એમ કહી નીવેદન ચેતવણી આપે છે. વધુમાં તે જણાવે છે કે આફ્રીકનો સીદ્ધાંતથી ફેડરેશનનો વીરોધ નથી કરતા પરંતુ લોકશાસનના સિદ્ધાંતોની વીરૂદ્ધ થએલાં ફેડરેશનનો વીરોધ કરે છે જે ફેડરેશનથી સઘળી રાજકીય સત્તા સેટલરોના હાથમાં મુકવામાં આવે અને આફ્રીકનોને નામનીજ સત્તા આપવામાં આવે એવું ફેડરેશન સ્વિકારી નહિ શકાય. ત્રણે પ્રદેશોમાં સૌને સમાન મતાધિકાર આપવામાં આવ્યા બાદજ ફેડરેશનનો વીચાર થઇ શકે. તેમ ન થાય ત્યાં સુધી કશા સોદા નહિ થઇ શકે

જાહેરે પાસે જનારૂં નેટીવોનું પીટીશન

નેટીવ રેપ્રેઝેન્ટેટીવ કાઉન્સીલ તરફથી નેટીવોના હકો શું છે એ જાહેર કરવાની માગણી કરનારૂં પીટીશન સુપ્રીમ કોર્ટને કરવામાં આવ્યું છે જેની સુનવણી ઓગસ્ટ તા. ૩૦ મીના પ્રીટોરીયાની સુપ્રીમ કોર્ટમાં થશે. કાઉન્સીલે એવી જાહેરાતની માગણી કરી છે કે સરકારની એપાર્ટહેડની નીતી અને બીજી રાજકીય બાબતોના સામાન્ય સિદ્ધાંતોની નેટીવોને ચર્ચા કરવાનો હક છે કેમકે એ નેટીવોના હિતોને લગુ પડનારી બાબતો છે. સમજવામાં આવે છે કે નેટીવ એફેર્સના સેક્રેટરી ડા. ડબલ્યુ. ડબલ્યુ. એમ. એસલસન એ પીટીશન સામે વાંધો ઉઠાવવનાર છે.

લોકશાસનની હાંસી

એ શું વિચિત્ર નથી કે જે દેશ લોકશાસનવાદી હોવાનો દાવો કરે છે એ દેશમાં પ્રજાના મોટા વર્ગથી પોતાને લાગુ પડનારી રાજકીય બાબતોની ચર્ચા કરવાના માનવ હકનો પણ ઉપયોગ ન કરી શકાય અને તેને માટે વડી અદાલતને અપીલ કરવી પડે! વળી એ પણ શું વિચિત્ર નથી કે કોઇ નહિ ને નેટીવ એફેર્સના સેક્રેટરીજ એ અપીલની સામે વીરોધ કરે? એ પરથી શું એ વસ્તુ સ્પષ્ટ નથી થતી કે નેટીવ એફેર્સ ડીપાર્ટમેન્ટ એ નેટીવોના હિતને માટે હસ્તી ધરાવતું નથી પરંતુ નેટીવોપર સીપાઇગીરી બજાવવા માટે હસ્તી ધરાવે છે? આ લોકશાસનની હાંસી નહિ તો બીજું શું ગણાય?

''મિલાપ''

તંત્રી: મહેન્દ્ર મેઘાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાત, આઠ, નવ, દશ, અને અગીયાર, બાર, તેર અને ચૌદ આવી ગયા છે.

પ્રત્યેકની ૨/૩ પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

(નીયમીત ગ્રાહક થવા ઇચ્છનાર અમને લખે.

INDIAN OPINION
P. BAG.
.. PHOENIX.

બસોમાં વર્ણભેદ

ગેરકાયદે ઠરાવાયેલ ધારો

ડરબનની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં ગયે અઠવાડીયે મી. બી. ઇ. ઓસક્રોફ્ટ તરફથી એક જાણવાજોગ ચુકાદો આપવામાં આવ્યો હતો કે મ્યુનીસીપલ બસોમાં વર્ણભેદ પાડનારો ધારો અલ્ટ્રાવાયરીસ (ગેરકાયદે) છે.

એપ્રીલ તા. ૨૫ મીના ૧૭ વર્ષની એક કલર્ડ છોકરીના ઉપર આરોપ મુકવામાં આવ્યો હતો કે તેણે એક બસમાં બીન-ગોરાઓ માટે જુદા નહિ પાડવામાં આવેલા ભાગનો ઉપયોગ કરી ડરબન મ્યુનીસીપલ ટ્રામવે બાયલોઝના ૧૮ (બી) નંબરના ધારાનો ભંગ કર્યો હતો. મી. ઓસક્રોફ્ટ એક કેસનો ચુકાદો આપી રહ્યા હતો અને આરોપીને તેમણે નિર્દોષ ઠરાવી હતી.

કેસની આગલી સુનવણી વખતે આરોપીના વકીલ મી. રેમન્ડ મેથીવાસે એવી દલીલ કરી હતી કે ઉકત ધારો ગેરકાયદે હતો કેમકે તે ગેરવાજબી હતો અને સત્તા આપનારા ઓરડીનન્સ ની મર્યાદાની બહાર હતો.

ધારો નીચે પ્રમાણે છે: "સઘળા જાહેર વાહનો સંપુર્ણતઃ ગોરા ઉતારૂઓ માટેજ રીઝર્વ થએલા છે, સિવાય કે, ટ્રાન્સપોર્ટ ડીપાર્ટમેન્ટના જનરલ મેનેજર તરફથી અને તેમની વતી, જોઇ શકાય એ રીતે લગાડેલી નોટીસ દ્વારા ૨૫૯ જણાવવામાં આવેલું હોય કે કોઇ પણ વાહનનો આખો ભાગ અથવા અમુક ભાગ અનરીઝર્વ્ડ છે. કોઇ પણ જાહેર વાહન જેના અમુક ભાગપર અનરીઝર્વ્ડ લખેલું હોય તેવા વાહનપર બીન-ગોરા ઉતારૂઓ ચઢી મુસાફરી કરી શકશે પરંતુ જ્યાં અનરીઝર્વ્ડ લખેલું હશે ત્યાંજ બેસી શકશે અને બીજી કોઇ પણ સગવડનો ઉપયોગ કરી નહિ શકે. એ સઘળી કેવળ ગોરાઓ માટેજ રીઝર્વ થ લી ગણાશે.

વિચારપુર્ણ ચુકાદો આપતાં મી. ઓસક્રોફ્ટે કહ્યું કે, કોઇ પણ ધારો કાયદેસર છે કે નહિ તેનો ચુકાદો આપવામાં કોર્ટે ધારાનો એવી રીતે અર્થ કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ કે તના વિધાનો અસરકારક થઇ શકે અને તેને ગેરકાયદે ઠરાવતા પહેલાં તેણે સંકોચાવું જોઇએ. ધારાઓનો અર્થ ઉદાર રીતે કરવો જોઇએ અને બને ત્યાં સુધી તેને ટેકો આપવો જોઇએ. નીયમ ધ્યાનમાં રાખીને ધારાનો મેં સંભાળ પુર્વક અભ્યાસ કર્યો છે અને એવા નિર્ણયપર આવેલો છું કે નીચે આપવામાં આવેલા કારણો થી તેને ટેકો આપી શકાતો નથી. એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે કોઇ પણ ધારાનો અમલ કરવાનું પરિણામ પક્ષપાતી નીવડે અને મોટા પ્રમાણમાં અસમાન વર્તાવમાં આવે, એટલે કે, ગોરાઓને ટ્રામના કોઇ પણ ભાગનો ઉપયોગ કરવાનો હક રહે જ્યારે બીન ગોરાઓથી માત્ર અનરીઝર્વ્ડ ભાગનોજ ઉપયોગ કરી શકાય અને બીન-ગોરાઓનેજ ગુનો લાગુ પડે તો તેવો અમલ ગેરકાયદે ગણાય, સિવાય કે, સત્તા આપનારો કાયદો એવો ભેદ મંજુર કરતો હોય.

જે ધારાનો આરોપીએ ભંગ કરેલો ગણવામાં આવ્યો છે એ ધારો, મારા મત પ્રમાણે, જુદી જુદી જાતીના ઉતારૂઓ તરફ પક્ષપાત કરનારો અને અસમાન વર્તાવ બતાવનારો છે, કારણ કે ગોરાઓ બસના કોઇ પણ ભાગનો ઉપયોગ કરી શકે છે જ્યારે બીન-ગોરાઓ માત્ર અનરીઝર્વ્ડ ભાગનોજ કરી શકે છે અને વધારામાં માત્ર બીન-ગોરાઓજ ગુનેગાર ઠરે છે.

મારી દ્રષ્ટિથી આ ધારાનો અમલ જુદી જુદી જાતીના લોકો પ્રત્યે નિષ્પક્ષપાતપણે અને સમાનતાથી નહિ કરી શકાય.

ધારો જાતેજ અપમાનભરેલો છે અને નહિ કે સીટી કાઉન્સીલ તરફથી તેનો થઇ રહેલો અમલજ. આમ હોઇ હું એવા નિર્ણયપર આવ્યો છું કે આ ધારો ગેરકાયદે છે, સિવાય કે, તેમાં પાડવામાં આવેલા ભેદને માટે સત્તા આપનારો ઓર્ડીનન્સ મંજુરી આપતો હોય.

મી. ઓસક્રોફ્ટે કહ્યું કે સત્તા આપનારા ઓર્ડીનન્સનો હું એવો અર્થ કરૂં છું કે, કાઉન્સીલથી બસનો અમુક ભાગ બીન-ગોરાઓ માટે અલગ પાડી શકાય પરંતુ એ ભાગ તેઓને માટેજ હોવો જોઇએ અને કોઇ પણ ગોરાથી તેનો ઉપયોગ નહિ થઇ શકે.

અપીલ કોર્ટના સુગ્ન જડજોની દલીલ અનુસાર એમ નહિ કહી શકાય કે ઓર્ડીનન્સ કાઉન્સીલને પક્ષપાતી અને અસમાનપણે ભેદ પાડવાની સત્તા આપે છે.

આથી હું એવા મતપર આવું છું કે ધારાને કશો આધાર નથી અને તેથી તેને ગેરકાયદે જાહેર કરૂં છું.

ડરબનની સીટી કાઉન્સીલે સીનીયર પબ્લીક પ્રોસીક્યુટરને સુચવ્યું છે કે તેમણે ઉપલા ચુકાદા સામે અપીલ કરવાની એટરની જનરલને ભલામણ કરવી જોઇએ.

હીંદ અને પાકીસ્તાનનો લશ્કરી ખરચ

જનાબ લીયાકત અલી ખાને પોતાના જાહેર નીવેદનમાં તેમજ હીંદના વડા પ્રધાન સાથેના સત્તાવાર પત્રવ્યહાર માં પણ હમણાના વર્ષોમાં હીંદમાં કહેવાતા વધી ગયેલા લશ્કરી ખરચને વીશે સુચન કરેલું છે. પરંતુ છેલ્લાં ચાર વર્ષમાં પાકીસ્તાન અને હીંદમાં સંરક્ષણ પર થએલા ખરચના આંકડાઓનું પૃથકકરણ કરવામાં આવે તો જોવામાં આવશે કે ૧૯૪૮–૪૯ બાદ જ્યારે પાકીસ્તાને પોતનું લશ્કર વધારવાનો કાર્યક્રમ પુરજોસથી અમલમાં મુકેલો છે ત્યારે હીંદે પોતાના સંરક્ષણ ના ખરચમાં તેમજ સશસ્ત્ર લશ્કરમા ઘટાડો કરેલો .

પ્રસિદ્ધ થએલા આંકડાઓ મુજબ ૧૯૪૮–૪૯ માં જ્યારે પાકીસ્તાન રાજ્યની કુલ આવક માત્ર રૂા. ૫૬૩.૨ મીલીયનની હતી ત્યારે તેનો લશ્કરી ખરચ રૂા ૫૯૦.૧ મીલીયનનો હતી. બીજે વર્ષે (૧૯૪૯–૫૦ માં) પણ રૂા ૭૨૦ મીલીયનનો હતો જે રૂા. ૭૧૦ મીલીયનની તેની કુલ આવક કરતાં વધારે હતા. આ બે વર્ષનાં પાકીસ્તાન જે શાતીભર્યા ઇરાદાઓનો ડોળ કરે છે તેણુ પોતાની આખી આવક સંરક્ષણ અર્થે ગીરવી મુકી હતી.

ત્યાર પછીના વર્ષોમાં લશ્કરી ખરચ વધારવાનું માનસ ચાલુજ રહ્યું આવેનુ છે જો કે પાકીસ્તાનમાં પાકતા અમુક કાચા માલની માંગ ઘણી જ વધી જવાથી પાકીસ્તાનની કસ્ટમની આવકમાં આકસ્મિક મોટો વધારો થયો અને તેથી તે નાદારીમાંથી બચી ગયું ૧૯૫૦–૫૧ અને ૧૯૫૧–૫૨ ના વર્ષોમાં સંરક્ષણનો ખરચ રૂા. ૭૫૭ ૩ મીલીયન અને રૂા. ૭૮૩ ૮ મીલીયનનો છે. આ છેલ્લાં વર્ષનો રાજ્યની કુલ આવક કરતાં ૭૦ ટકા વધારે છે.

ઉપલા સાથે સરખામણીમાં હીંદનો સંરક્ષણનો ખરચ જે ૧૯૪૮–૪૯ માં રૂા. ૧૫૨૭ ૯ મીલીયનનો હતો તે ૧૯૫૧–૫૨ ના બજેટમાં વધારી રૂા. ૧૯ ૯ ૯ મીલીયનનો કરવામાં આવ્યો છે જ્યારે આ બે વર્ષમાં કુલ આવક અનુક્રમે રૂા ૪૧૩૪ ૯ મીલીયનની અને રૂા. ૭૯૬૧.૨ મીલીયનની થઇ છે. મોટા ભાગનો વધારો હીંદના રૂપીઆની કીંમત ઘટાડવાથી, સ્ટરલીંગ વાળા દેશોની બહારના ભાગોમાં માલના ભાવો વધી જવ.થી અને દુનીયામાં સઘળા માલના ભાવો વધી જવાથી થયો છે. તેના સશસ્ત્ર લશ્કરમાં કંઇ પણ વધારો થયો હોય એવું જણાયું નથી. બલકે પોતના લશ્કરી બળમાં થી લગભગ ૫૦,૦૦૦ માણસો ઘટાડ યા છે જો કે દુનીયાની હાલની પરિસ્થિતિ જોતાં ઘણા દેશો તરફથી હીંદ વધારે પડતું જોખમ ખેડેલું હોવાનું જણાવવામાં આવેલુ છે.

હમણાના વર્ષોમાં હીંદનો સંરક્ષણનો ખરચ કુલ આવકના ૪૦ ટકા થયો છે જે પાકીસ્તાન કરતાં ઘણો જ ઓછો ગણાય. બ્રીટીશ સરકારે પ્રમાણમાં શાંતીના વખતમાં હીંદમાં કરેલો તેના કરતાં પણ ઓછો છે. એ વખતે સરેરાશ ૫૦ ટકા ખર્ચ થતો હતો. પાકીસ્તાનનો ખરચ ગણવામાં બીજી વસ્તુ એ ધ્યાનમાં રાખવી ઘટે છે કે પાકીસ્તાને કોમનવેલ્થના અન્ય દેશોની સાથે પોતાના રૂપિઆની કીંમત ઘટાડેલી નહિ હોવાથી પાકીસ્તાન બહાર થી માલ બીજા દેશો જેણે પોતાના નાણાની કીમત ઘટાડી હતી તેઓના જેટલાજ ખરચે મેળવી શકયું હતું.

સ્ટેલીન તંદુરસ્ત છે અને શાંતી ચાહે છે

સોવીયેટ રશીયા ખાતેના હીંદના એલચી ડા. રાધાકૃષ્ણન, જેઓ ટુંક સમયપર યુનેસ્કોની વાર્ષિક પરિષદ માં હાજરી આપવા પેરીસ ગયા હતા, તેમણે 'ડેલી એકસપ્રેસ' પત્રના ખબર પત્રીને મુલાકાતમાં જણાવ્યુ હતું કે મો. સ્ટેલીનને મળવા ગયેલો હું છેલ્લો એલચી હતો તે તંદુરસ્ત અને ખુબ શક્તિશાળી જણાતા હતા. મારે એક વસ્તુ કહેવી જોઇએ: રાજકીય ક્ષેત્રમાંથી હજુ લાંબા સમય સુધી તે ભુંસાઇ જાય તેમ નથી. મને એવી છાપ પડી છે કે મો. સ્ટેલીન શાંતી ચાહે છે અને તેની તેમને જરૂર ઘણી જ છે. તેમણે કહ્યું: રશીયામાં જીવન મુશ્કેલી ભરેલું છે અને યુદ્ધથી તે સુધરવાનું નથી, એક એલચીને માટે હોદ્દો સહેલો નથી. સુર્યના પ્રકાશથી ઝળહળી રહેલા પેરીસ તરફ બારીમાં થી દ્રષ્ટિ કરી તેમણે કહ્યું: "પેરીસ માંના હોદ્દા જેવો એ હોદ્દો નથી. દુઃખ એ છે કે પહેલાં યુદ્ધ બાદ બીજાના આક્રમણનો રશીયનોને જે ભય હતો તેજ આજે પણ છે. બીજા રાજ્યો તેઓની વિરૂધ્ધ કાવતરૂં નથી કરી રહ્યા એ તેઓ માનવાને તઇયાર નથી. ડૅ. રાધાકૃષ્ણુન, જેઓ યુનેસ્કો ના ઉપ-પ્રમુખ છે, તેમણે કહ્યું કે રાષ્ટ્રવાદી ચીનાઓ ડેલીગેટોને સંસ્થામાં દાખલ કરવા સામે પોતે વિરોધ ઉઠાવશે તેઓના પોતાનાજ કહેવા મુજબ તેઓ સાડા ચાળીસ કરોડની પ્રજામાંથી માત્ર મુઠીભર લોકોનુજ પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે. આ કઇ જાત નું રાષ્ટ્ર કહેવાય? યુનેસ્કો રાષ્ટ્રોની સંસ્થા છે અને હું તેમાં ચીનને જોવા ઇચ્છું છું પરંતુ એવું નહિ કે જેની નીતી દિન પર દિન બદલાતી હોય, ચીયાંગ કાય શેક સામ્યવાદીઓની વિરૂધ્ધ છે એટલે આપણે તને ટેકો આપવો જોઇએ એટલું કહેવું બસ નથી. ચીયાંગ કાય શેક કંઇ રાષ્ટ્ર નથી, તેમણે અંતમાં કહ્યું

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

મુંબઇ, જુલાઇ તા. ૨૮, ૧૯૫૧.

પાકીસ્તાનનો 'પોલાદી મુકકો'

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જ. લિયાકત અલી ખાને એક તરફ શાંતીની જાહેરાત કરી, ને બીજી તરફ તરત જ પાકીસ્તાની પ્રજાને યુદ્ધનું નવું પ્રતીક આપ્યું—પોલાદી મુકકો. કરાંચીમાં તેમના નિવાસસ્થાન બહાર મળેલી જંગી સભામાં તેમણે મુકકો બતાવ્યો હતો, અને તેનો રાષ્ટ્રીય ચિહ્ન તરીકે સ્વીકાર કર્યાની જાહેરાત કરી હતી, એમ કરાંચીનો તા. ૨૭મીનો સંદેશો જણાવે છે. તે દિવસે આખા પાકીસ્તાનમાં 'સંરક્ષણ દિન' પાળવામાં આવ્યો હતો, અને સભા સરઘસો પોકારો વિ. થયું હતું. 'હમ હીંદુસ્તાન લેંગે'ના પોકારો ટોળાંઓ કરતાં હતા. 'પાલિસ્ટાઇન, કાશમીર અને ભારત લઇ લો,' એમ એક પતાકામાં લખાયું હતું. પાકીસ્તાનમાં ગામેગામ હીંદ સામે 'જેહાદ' (ધર્મ યુદ્ધ) નો પ્રચાર વંટોળયાની પેઠે ચાલી રહ્યો છે. જ. લીયાકત અલીખાને શ્રી. નેહરૂને કરાંચી આવવાનું નિમંત્રણ આપ્યું છે, અને તે માટે શાંતીની એવી શરતો રજુ કરી છે કે તે શરતોની વાતો કરવી એ હીંદુસ્તાને પાકીસ્તાન આગળ મોંમાં તરણું લીધું ગણાય. પણ એ કાગળ તો એક પ્રચાર છે—અમેરીકા ને બ્રીટનમાં પાકીસ્તાનના જે પક્ષકારો છે તેમની આગળ પોતાની શાંતી પ્રિયતાનો ડોળ કરવા માટે. એટલે, આ સદેશો શ્રી. નેહરૂના હાથમાં પહોંચે તે પહેલાં તો તે કરાંચીનાં છાપાંમાં પ્રસિદ્ધ થઇ ગયો

પાકીસ્તાની લશ્કરની જમાવટ

કાશમીર, બંગાળ, પંજાબ તથા આસામની સરહદો પર પાકીસ્તાની લશ્કરોની જમાવટમાં વધારો થયાની ખબરો આવી છે. 'આઝાદ' કાશમીરના સર્વોપરી વડા ચૌધરી ગુલામ અબ્બાસે લાહોરમાં જણાવ્યું કે 'પાકીસ્તાન સરકાર મેદાને પડવાની, અને સામી છાતીએ ભ.રતવાસીઓનો સામનો કરવાની, ફરમાશ કરે તેની જ અગે બધા વાટ જોઇ રહ્યા છીએ.' લાહોર, રાવળપીંડી વગેરે અનેક સ્થળોએ બ્લેક આઉટ (અંધારપટ) ના નાના નાના પ્રયોગો કરવામાં આવ્યા હતા. નવી દિલ્હીનો તા. ૨૧ મીનો સંદેશો જણાવે છે કે પાકીસ્તાન તરફથી કાશમીરમાં 'જેહાદ' માટેની જંગી તઇયારીઓ ગયા એપ્રીલ માસથી ચાલે છે. એ તઇયારીઓ પાકી યોજનાઓ મુજબ કરાઇ રહી છે. આ યોજનાઓ ઘડનારા ઉંચા દરજ્જાના બ્રિટીશ અમલદારો છે. તેમાં જનરલ ઓકિનલેક અને જનરલ ગ્રેસીનાં નામ આગળ પડતાં ગણાવાય છે. એ એમએ પાકીસ્તાનનાં લશ્કરી મથકોની ઘણી મુલાકાત કરી ગયા જુનમાં કરી હતી 'આઝાદ કાશમીર' તરીકે ઓળખાતો પ્રદેશ, જે પાકીસ્તાનના હાથમાં છે, ત્યાં જુનની મધ્યમાં લશ્કર અને યુદ્ધ સામગ્રીની હેરફેર શરૂ કરવામાં આવી હતી. ત્યાં લશ્કરની મોટી જમાવટ કરવામાં આવી છે. એ પ્રદેશમાં પાકીસ્તાન તરફથી નવાં હવાઇ મથકો બંધાઇ રહ્યાં છે. બીજા એક હેવાલ મુજબ, પશ્ચિમ યુરોપના જુદા જુદા દેશોમાંથી સ્થળાંતર કરી આવેલા બસોએક પોલંડના વિમાનીઓની પાકીસ્તાનના હવાઇ દળનાં ભરતી કરાઇ છે. કાશમીરમાં અત્યાર સુધીમાં આશરે સિત્તેર પાકીસ્તાની જાસુસોને પકડવામાં આવ્યા છે. તા. ૨૫ મીના અરસામાં પશ્ચિમ બંગાળની સરહદે ચાર પાકીસ્તાની જાસુસો પકડાયા છે.

હિંદના મુસ્લીમો

પશ્ચિમ બંગાળની મુસ્લીમ લઘુમતીના પ્રતિનિધીઓની કલકત્તામાં તા. ૨૨મીએ મળેલી પરિષદે ભારતના બીન-સાંપ્રદાયિક (સેકયુલર) રાજ્ય સામે પ્રગતિ વિરોધીઓ જે જુઠો પ્રચાર ચલાવે છે તેને વખોડી કાઢયો હતો; અને શ્રી. નેહરૂની સરકારને વીષે સંપુર્ણ વિશ્વાસ દર્શાવી રાજ્યની સલામતી માટે સર્વસ્વનો ભોગ આપવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી. સઇયદ અલી ઝહીર, જેઓ ઇંડોનેશીયા ખાતે હીંદના એલચી તરીકે હમણાં જ નિમાયા છે, તેમણે તા. ૨૨ મીએ લખનૌમાં કહ્યું કે પાકીસ્તાનના હીંદ વિરૂદ્ધના અત્યારના પ્રચારનો ઇરાદો, સંયુકત રાષ્ટ્રસંઘના કાશમાર માટેના પ્રતિનિધિ મી. ગ્રેહામ પર છાપ પાડવાનો છે; પણ એ એક ખતરનાક રમત છે પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને શ્રી. નેહરૂ સામે હુમલાના ઇરાદાના જે જુઠા આરોપો કર્યા છે તેનાથી લગભગ દરેક હીંદીને આશ્ચર્ય થશે. જાણીતા મુસ્લીમ નેતા જ. ટી. એમ. ઝરીફે કલકત્તામાં કહ્યું કે "પાકીસ્તાન ભારત સામે આક્રમણ કરશે તો ભારતનો એકે એક મુસ્લીમ દેશના બચાવ માટે આગળ આવશે, અને આક્રમણનો સામનો કરવા આખર સુધી લડશે." ભારત સામેના યુદ્ધ પ્રચાર માટે પાકીસ્તાન તરફથી 'જેહાદ' શબ્દનો જે ઉપયોગ થઇ રહ્યો છે તેની સામે વાંધો દર્શાવતાં તેમણે કહ્યું કે "એ શબ્દ તો એક પવિત્ર શબ્દનું વિકૃત રૂપ છે, અને એ રીતે એ શબ્દ વાપરનારાઓ ઇસ્લામનું અપમાન કરે છે." પંજાબના ભૂતપુર્વ કોંગ્રેસ આગેવાન ડૉ. સૈફુદ્દીન કિચલુએ મદ્રાસમાં કહ્યું કે "પાકીસ્તાનનાં સંભવિત લશ્કરી પગલાંને પહોંચી વળવા માટે ભારત સરકારે પોતાનાં સૈન્યો સરહદ પર મોકલ્યાં છે તે વાજબી જ કર્યું છે. પાકીસ્તાનની લશ્કરી તઇયારીઓ માત્ર ધમકીરૂપ છે. પાકીસ્તાન ભારત સામે લડી શકે એમ છે ખરૂં? એને એ ઘણું ભારે પડી જશે. કોઇ મોટી સત્તાઓ એને છુપી સહાય કરતું ન હોય તો આવી દમદાટી આપી શકે નહિ. પાકીસ્તાન કાશમીરને લોકસભાની આગામી ચુંટણીઓ અંગે ડરાવવા માગે છે. વડા પ્રધાન નેહરૂએ કાશમીરમાં લોકમત ઉત્તમ રીતે લેવાશે એમ જે કહ્યું છે તે સાચા દિલથી કહ્યું છે. કાશમીરની સરહદનું પરદેશી આક્રમણ સામે રક્ષણ કરવાની ભારતની ફરજ છે."

વધુ જાહેરાતો

હઇદ્રાબાદના જાણીતા મુસ્લીમ આગેવાન જ. અકબર અલી ખાને જણાવ્યું કે "પાકિસ્તાન કમનસીબે જો કાશમીરના પ્રશ્નને અંગે ભારત પર કોઈ પણ પ્રકારનું આક્રમણ કરશે, તો જુદી જુદી વિચારસરણી ધરાવતા ભારતના તમામ મુસ્લીમો સહિત સમગ્ર દેશ તેનો મક્કમ સામનો કરશે" હઇદ્રાબાદ ખાતેના પાર્લામેન્ટના સભ્ય જ. અબુલ હસને કહ્યું કે "ભારત જ્યારે શાન્તિ અને યુદ્ધનિવારણનો જોરશોરથી પોકાર કરે છે ત્યારે પાકીસ્તાન અખબારી પ્રચાર અને હવાઇ હુમલા સામેની સાવચેતી માટેના પગલાં દ્વારા દુનીયાને એવું ઠસાવવાના પ્રયાસ કરે છે કે ભારત આક્રમણકાર છે, જ્યારે હકીકત તો આનાથી તદન ઉલટી છે." કાશમીરના નાયબ વડા પ્રધાને કહ્યું કે "પાકીસ્તાન અમારા પ્રદેશની એક તસુ જેટલી જમીન પણ પચાવી પાડશે તો અમે આખર સુધી લડી લઇશું ને તેને પાછું હઠાવીશું." બીજા પણ કેટલાક હીંદી મુસ્લીમ આગેવાનોએ ભારત પ્રત્યેની પોતાની વફાદારી જાહેર કરી છે.

ભારતના ઈરાદાની જાહેરાત

હીંદ શિક્ષણ પ્રધાન મૌલાના અબુલ કલામ આઝાદે ગઇ તા. ૬ ઠ્ઠીએ તહેરાનની તેમની મુલાકાત દરમીયાન જણાવ્યું હતું કે "ભારતે તો હમેશાં એમ જ કહ્યું છે કે કાશમીરની પ્રજાએ અમારી સાથે રહેવું કે પાકીસ્તાન સાથે જોડાવું તેનો નિર્ણય કાશમીરની પ્રજા પોતે જ કરશે. આમ છતાં એમનો નિર્ણય વીષે મને કશી શંકા નથી, અને હું જાણું છું કે તેઓ ભારત સાથે રહેવાનો જ નિર્ણય કરશે. ભારત અને પાકીસ્તાને અરસ પરસની વાટાઘાટો અને સમજુતીથી પોતાના ઘણા પ્રશ્નોનો ઉકેલ આણ્યો છે, અને હું સ્પષ્ટપણે કહીશ કે આજે પણ ભારત બાકીના પ્રશ્નોનો શાંતીથી ને મીત્રાચારીથી ઉકેલ લાવવાનો ઇરાદો રાખે છે." વોશીંગ્ટન (અમેરીકા)માં ભારતનાં એલચી શ્રીમતી વીજયાલક્ષ્મી પંડીતે જણાવ્યું કે "ભારતે વારંવાર જાહેર કર્યું છે કે તે કોઈ પણ પ્રકારે પાકીસ્તાન પર હુમલો કરનાર નથી, પરંતુ જો ભારત પર આક્રમણ થશે તો જ તે પોતાના રક્ષણ માટે પગલાં લેશે. ભારતના સૈન્યમાં ગયે વરસે બાવન હજાર સૈનીકોનો ઘટાડો કરવામાં આવ્યો છે." ગઇ કાલે જ મુંબઈમાં હીંદના ખોરાક પ્રધાન શ્રી. કનૈયાલાલ મુંનશીએ હીંદના પ્રજાજનોને હીંમત સાથે આત્મસંયમ જાળવવાની, પાકીસ્તાન હુમલો કરે તો તેનો સબળ સામનો કરવાની, તથા કોઇ પણ પ્રકારે કોમી વિખવાદ ન જગવવાની વીનંતી કરી હતી. તેમણે પાકીસ્તાન સામે ભારતને અમેરીકન અનાજની લોન મળતી અટકાવવાનો પ્રયાસ કર્યાનું તહોમત મુકીને કહ્યું કે "જ્યારે આપણી ખોરાકની પરિસ્થિતિ અતિ ખરાબ હતી અને જ્યારે સમગ્ર વીશ્વની સહાનુભુતી આપણા તરફ હતી તેમજ અમેરીકાના સમગ્ર પ્રજાજનો આપણને અનાજની લોન આપવા તઇયાર હતા ત્યારે પાકીસ્તાને અમેરીકામાં એ પ્રકારના સખ્ત પ્રયાસો કર્યા હતા કે જેથી આપણને અમેરીકાની અનાજની સહાય ન મળે. પાકીસ્તાનની વીદેશનીતીનો મુખ્ય ઉદેશ હીંદની બદગોઇ કરવાનો છે."

૩૦ મી જુલાઇ સુધીમાં ગ્રાહક બનનારને

ચિત્રલેખા

તંત્રી : વજુ કોટક.

ગયા વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ બે ભેટ-પુસ્તકો આપવાનું સહર્ષ જાહેર કરે છે. ફકત એકજ વર્ષના લવાજમમાં બે ભેટ-પુસ્તકો, ખાસ અંક અને દીપોત્સવી અંક પોતાના ગ્રાહકોને આપનાર ગુજરાતનું આ એકજ લોકપ્રિય સાપ્તાહિક છે.

ચિત્રલેખા વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૧૨ : પરદેશ શિ. ૩૬ સિરવેકસ (ઇન્ડિયા) લી. ૮૩, પ્રિન્સેસ સ્ટ્રીટ, મુંબઈ, ૨.

INT.ADVT

પાકિસ્તાનની યુદ્ધની ધમકીનો શ્રી. નેહરૂએ આપેલો જવાબ

જુલાઇ તા. ૨૯ મીના દિલ્હીમાં એક જાહેર ભાષણમાં હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું હતું કે, હીંદ નો પાકીસ્તાન સામે યુદ્ધમાં ઉતરવાનો જરાયે ઇરાદો નથી. હીંદ—પાકીસ્તાન વચ્ચે યુદ્ધની વાતો કેવળ મુર્ખાઇ ભરેલી છે.

પાકિસ્તાનના ચેલેંજ અને ધમકીનું સુચન કરતાં તેમણે કહ્યું કે આવી ધમકીઓ પાકીસ્તાનમાં અખબારોમાં તેમજ જાહેર ભાષણોમાં લાંબા વખતથી અપાઇ રહેલી છે પરંતુ હમણા હમણામાં તેનું જોર વધેલું છે. આ ધમકી ઓ છતાં દિલ્હીના લોકોએ, હીંદ અને પાકીસ્તાની પંજાબના લોકોએ, પોતાનું સમતોલપણું ગુમાવેલું નથી તેને માટે શ્રી. નેહરૂએ તેઓને અભિનંદન આપ્યું. તેમણે કહ્યું કે, હું જોઇ શકયો છું ત્યાં સુધી હીંદમાં કોઇએ પણ ભય કે નબળાઇના ચિન્હો બતાવેલાં નથી. લોકો પોતાના સાધારણ વ્યવસાયમાં પડેલા છે. પરંતુ પાકીસ્તાનમાં તો ભયના ચોખ્ખાં ચિન્હો જોવામાં આવી રહ્યાં છે.

તેમણે કહ્યું, પાકીસ્તાનના અખબારોમાં ઘણીવાર જોવામાં આવે છે એવી જાતનું ઉશ્કેરણી કરનારૂં ભાષણ હું કરવા નથી માગતો. સખત શબ્દો ઉચ્ચારવા અને લોકોની લાગણી ઓ ઉશ્કેરી મુકવી એ મુશ્કેલ નથી. હું જે કંઈ કહીશ તે પુર્ણ જવાબદારી થી કહીશ. પાકીસ્તાનની ભુતકાળની ચેલેંજો અને ધમકીઓનો હું તેવીજ જાતની ચેલેંજો અને ધમકીઓથી જવાબ આપવા નથી ઇચ્છતો. તેનો કશો અર્થ નથી.

સરહદ પરના ભાગોમાં હીંદના લશ્કરની હીલચાલના સંબંધમાં તેમણે કહ્યું કે, થોડા દિવસપર હીંદ સરકારે પંજાબ (હીંદ)ની સરહદપર થોડી ટુકડીઓ મોકલવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. આ નિર્ણય કરવાનું કારણ એ હતું કે હીંદની સુરક્ષિતતા જોખમમાં હોવાનું જણાયું હતું. પાકીસ્તાનમાં યુદ્ધ અને જેહાદની પણ થઇ રહેલી ચાલુ વાતો એ નિર્ણયને માટે કારણભુત છે. આ વાતો પાકીસ્તાન નાં અખબારોમાંજ થઇ રહી છે એટલું જ નહિ પરંતુ પાકીસ્તાનના જવાબદાર લોકો પણ તે કરી રહ્યા છે. કોઇ પણ સરકારથી આ સંજોગોમાં મુંગા બેસી નજ રહેવાય. સંભવ છે કે એ વાતમાં કશું સત્વ ન હોય. પરંતુ તેમ છતાં કોઇ પણ દેશને પોતાનું રક્ષણ કરવાની તૈયારીઓ રાખવાની જવાબદારી ચુકવી નહિ પોસાય. અમારી સરહદોની સુરક્ષિતતાને માટે જરૂરી લાગ્યા તેવાં અમે પગલાં લીધાં છે.

હીંદના લશ્કરની હીલચાલની જરૂર ને માટે શ્રી. નેહરૂએ બે કારણો આપ્યાં. પ્રથમ એ કે દેશે પોતાની સુરક્ષિતતાને આવી પડેલાં જોખમને પહોંચી વળવા સંપુર્ણપણે તૈયાર રહેવું જોઇએ. બીજું એ કે જો દેશ તેને માટે તૈયાર રહે તો બહારથી આક્રમણ ની આવી રહેલી ધમકીઓ કદાચ અમલમાં મુકાતી અટકી જાય. એટલે હીંદ સરકારે જે કર્યું તે માત્ર શાંતી ટકાવી રાખવાને અને નહિ કે યુદ્ધ કરવાના ઇરાદાથી.

વડા પ્રધાને વધુમાં જણાવ્યું કે, અમે લોકોને આવી પડનારા જોખમ નો સામનો કરવા તૈયાર રહેવાની કોઇ પણ જાતની હાકલ કે સુચના કરેલી નથી તેમ નહિ કરવાનું કારણ માત્ર એટલુંજ કે હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે યુદ્ધ થવાનુંજ છે એવી અમે છાપ પાડવા નહોતા ઇચ્છતા. પરંતુ પાકીસ્તાને તો હીંદ આક્રમણ કરવાનો ઇરાદો રાખે છે અને હમણાજ પાકીસ્તાનપર હુમલો કરશે એવી પોતાના લોકોમાંજ નહિ પરંતુ દુનીયામાં અને યુનોમાં પણ બુમરાણ કરી મુકી.

પાકીસ્તાનની સરકારે આ બાબતમાં હીંદને પણ લખ્યું જેનો હીંદે જવાબ આપ્યો. અમે કહ્યું કે અમે તો યુદ્ધ ને ધિક્કારીએ છીએ અને આક્રમણ કરવાનો અમે કશો ઇરાદો રાખતા નથી. અમે એ પણ કહ્યું કે અમે તો અમારી સરહદોના રક્ષણ માટે સાવચેતીના પગલાં લીધેલાં છે. અને તે પાકીસ્તાનમાં યુદ્ધની થઇ રહેલી ચાલુ બુમરાણના કારણે. અમે પાકીસ્તાનને કહ્યું કે તેનું પગલું ખોટું છે; અને શાંતી ટકાવી રાખવાની અમારી નીતી, જેને અમે મકકમપણે વળગી રહ્યા છીએ, તેની અમે તેને પુનઃખાત્રી આપી.

બ્લેકઆઉટની કવાયત

પાકીસ્તાનના શહેરોમાં બ્લેકઆઉટ ની થઇ રહેલી કવાયતોના સંબંધમાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે, આ સઘળી લોકોમાં ધાસ્તી ઉત્પન્ન કરનારી વસ્તુઓ છે. યુદ્ધ થવાનુંજ છે એવી તેઓ પર છાપ પાડનારી છે, તેને માટે કારણ એજ હોઇ શકે કે લોકોમાં ભય છે. પાકીસ્તાનની સરકાર એ ભય તેઓનામાં વધારે ને વધારે રેડી રહ્યું છે.

જનાબ લીયાકત અલીખાનનું ભાષણ, જેમાં તેમણે મુક્કો બતાવ્યો હતો, તેના સંબંધમાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે એ પાકીસ્તાનનું નવું પ્રતીક હશે. પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનને પોતાના લોકોને માટે પોતાની મરજીમાં આવે તેવું પ્રતીક રાખવાની પુર્ણ છુટ છે. હીંદ પણ પોતાના લોકોને માટે એક પ્રતીક પસંદ કરેલું છે અને તે અશોકચક્ર છે. એ પ્રતીક શાંતીનું અને હીંદ ની પ્રાચીન સંસ્કૃતિનું છે. તેનો અર્થ એ નથી કે એ સઘળા આદર્શો હીંદે સાધેલા છે. પરંતુ તે સાધવાને હીંદ સતત પ્રયત્નવાન રહેલું છે.

વડા પ્રધાને વધુમાં કહ્યું: તમારે સમજવું જોઇએ કે આજે મુશ્કેલીઓ અને જોખમો છે પરંતુ તે સાથે હું એ પણ કહેવા માગું છું કે તેથી હીંદ અને પાકીસ્તાનમાં યુદ્ધ જાગવાનો સંભવ નથી. હું ધારૂં છું કે હીંદે પોતાની સરહદોનું રક્ષણ કરવાના પગલાં લીધા બાદ સંભવ છે કે હીંદ-પાકીસ્તાન વચ્ચે યુધ્ધ થશેજ નહિ.

વડા પ્રધાને કહ્યું કે હીંદ-પાકીસ્તાન વચ્ચેના સંબંધને લગતી સઘળી બાબતો અને હમણા હમણાંમાં થએલી ચર્ચાઓમાં હીંદજ ખરૂં ઠર્યું છે અને પાકીસ્તાન ખોટું ઠર્યું છે.

કાશ્મીરના સવાલમાં પણ હીંદની સ્થિતિ ખરી હતી અને પાકીસ્તાનની તદન ખોટી હતી. તેમ છતાં તેઓએ પોતાની જવાબદારી સમજવાની છે. આ બન્ને બાબતોમાં હીંદ જો કે ખરૂં હોવા છતાં તેના તરફથી એકે ખોટું પગલું નહિ લેવાય તેની તેણે કાળજી રાખવી જોઇએ.

આ બાબતમાં હીંદની ઉપર વધારે મોટી જવાબદારી રહેલી છે. તેણે જોવાનું છે કે પાકીસ્તાને ભુલ કરેલી હોય તો પણ તેણે ખોટું પગલું લેવું નહિ જોઇએ.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે હીંદ પાકીસ્તાન સાથે લડવા માગે છે એ તદન ગલત વાત છે. હકીકત એ છે કે પાકીસ્તાન ના લોકોમાં ખોટા ખ્યાલો ભરાવવામાં આવ્યા છે અને તેઓના મનમાં ઝેર રેડવામાં આવ્યું છે લોકોને જો ખરી દોરવણી આપવામાં આવે તો બધું ઠીક થઇ જાય.

તમે પાકીસ્તાનમાં યુદ્ધની બુમો સાંભળેલી હશે પરંતુ એ વસ્તુ તમે નહિ સાંભળી હોય કે નવ દિવસ ઉપર જ પુર્વ પંજાબની પોલીસની હોકી ટીમ લાહોરની મુલાકાતે ગઇ હતી અને લાહોરની પોલીસની ટીમ સાથે રમત રમી હતી. લગભગ દસ હજાર લોકો એ મેચ જોવા ગયા હતા. હીંદ ની ટીમની જીત થઇ હતી. પરંતુ સવાલ હારજીતનો નહોતો પરંતુ બન્ને વચ્ચે વર્તી રહેલી મીત્રતાભરી લાગણી નો હતો. જુના મીત્રો એક બીજાને ભેટયા હતા. માત્ર રમનારાઓજ ભેટયા એટલુંજ નહિ, પ્રેક્ષકોમાંથી પણ ઘણા મેદાનપર આવી જુના મીત્રોને મળ્યા. એ શું વિચિત્ર નથી કે એક તરફથી જ્યારે પાકીસ્તાનમાં હીંદપર ગાળો-વર્ષાવાઇ રહી છે ત્યારે બીજી તરફથી જુના મીત્રો અરસપરસ ભેટી રહ્યા છે?

આ સંજોગોમાં દેશ નેતાઓની જવાબદારી એ છે કે તેઓએ લોકોને ઉંધે માર્ગે દોરવા નહિ જોઇએ. પાકીસ્તાનના નેતાઓ તેમ કરી રહ્યા છે એ ખેદજનક છે. કાશમીર કંઇ માલ નથી કે જે પાકીસ્તાન કે હીંદને હાથમાં આપી દઇ શકાય.

ચાળીસ લાખ કાશમીરીઓએ પોતાના ભાવિનો નિર્ણય કરવાનો છે. એ તો તદન સ્પષ્ટજ છે કે કાશમીરના ભાવિનો નિર્ણય કરવામાં હીંદની નીતી કોઇ પણ પ્રકારનું બળ વાપરવાની નથી.

હીંદની પરદેશ નીતી

ત્યાર બાદ હીંદની પરદેશ નીતી વિષે બોલતાં શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે, કેટલાક દેશો હીંદ પર ગુસ્સે છે કારણ યુદ્ધની તૈયારીઓ કરવામાં હીંદ તેઓ ની સાથે થતું નથી. તેઓ ભલે ગુસ્સે થતા પરંતુ હીંદ શાંતીનો માર્ગ છોડવા તૈયાર નથી. કેટલાક દેશો હીંદપર આરોપ મુકે છે કે અમુક બળવાન દેશોને હીંદ નારાજ કરી રહ્યું છે. તેઓની ટીકાઓ છતાં પણ હીંદ પોતાની નીતીને વળગી રહ્યું છે. સંભવીત છે કે જે દેશો હીંદપર નારાજ છે તે જ દેશોને તેના પ્રત્યે માન પણ છે અને તેનું કારણ એ છે કે તેઓ સમજે છે કે હીંદ દબાણ લાવવાથી કે આર્થિક મદદની લાલચોથી નમવાનું નથી.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે બીજા દેશોને સલાહ આપવાનો મને આધકાર નથી પરંતુ એટલું તો સ્થાપિત થએલું છે કે, યુદ્ધ થાય તો ભયંકર નાશ થશે અને કોઈ પણ દેશ તેની અસરમાંથી બચવા નહિ પામે. ટીકાકારોની પ્રતિકુળ ટીકાઓ છતાં હીંદ પોતાની નીતીને વળગી રહ્યું છે અને શાંતી ટકાવી રાખવાની નીતીને તે વળગી રહેશે.

એશીયા આજે જાગ્રત થવા લાગ્યું છે. પશ્ચિમના દેશોના કેટલાક નેતાઓ એ વસ્તુનું મહત્વ સમજતા નથી. ઇરાનમાં જ્યાં તેલના ઉદ્યોગનું રાષ્ટ્રિય કરણ કરવાના પગલાં લેવાઇ રહ્યાં છે તેનુ તેમણે સુચન કર્યું, અને કહ્યું કે, પશ્ચિમના દેશોના નેતાઓ એ સમજતા નથી કે આ સવાલ માત્ર તેલના ઉદ્યોગના રાષ્ટ્રિયકરણનોજ નથી પરંતુ ખુદ ઇરાનના રાષ્ટ્રિયત્વનો છે. ઇરાન ધીમે ધીમે બહારનાં સઘળા દબાણો અને અસર, જે પોતાની સ્વતંત્રતા અને સર્વસત્તાને રૂંધી રહ્યા છે, તેમાંથી મુક્ત થવા મથી રહ્યું છે. એવીજ રીતે એશીયાના અન્ય દેશો પણ પોતાની ગુલામીની બેડીઓથી મુકત થવાના પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે.

શ્રી. નેહરૂએ કહ્યું કે કેટલાક દેશો ભલે હીંદની પરદેશ નીતીનો વિરોધ કરી રહ્યા હોય પરંતુ મને ખાત્રી છે કે તેઓ એ સમજે છે કે શાંતી ટકાવી રાખવાની બાબતમાં તે બળવાન છે.

હીંદના મુસ્લીમોનો મત

મુંબઇના શેરીફ અને મુસ્લીમ કોમના જાણીતા નેતા સર ફઝલ ઇબ્રાહીમ રહીમતુલ્લાએ જુલાઇ તા. ૩૦ મીના મુંબઇમાં જણાવ્યું કે, "હીંદ–પાકીસ્તાનના મતભેદોનો ઉકેલ લાવવા આપણા વડા પ્રધાને લંબાવેલ મૈત્રતાનો હાથ પાકીસ્તાને સ્વિકારવો જોઇએ.

સર રહીમતુલ્લાએ એક નિવેદનમાં હીંદના મુસ્લીમોની વફાદારી વિષે જણાવ્યુ કે, કાશમીરની બાબતમાં લડાઇ થાય તો હીંદના મુસ્લીમો પાકિસ્તાન સાથે જોડાઇ જશે એ માન્યતા ભુલ ભરેલી છે. હીંદના મુસ્લીમોએ નેહરૂ સરકાર પ્રત્યે પોતાની વફાદારી કયારની જાહેર રીતે વ્યકત કરેલી છે. અને તે સરકાર પડખે ઉભા રહી ગમે તે આફત આવી પડે તેના પરિણામો સહન કરશે. આથી પાકીસ્તાને ખોટી છાપ પાડતાં પહેલાં વિચાર કરવો જોઇએ. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું કે આપણા વડા પ્રધાન શસ્ત્રબળના પરિણામો શું આવે એ સારી રીતે સમજે છે અને તેથી સઘળા સવાલોનો ઉકેલ સમજુતીથી અને પંચાયતથી લાવવાના વખતોવખત પ્રયાસો કરેલા છે.

સરહદપર લશ્કરના જમાવટ વિષે તેમણે સંપુર્ણ ખુલાસો કરેલો છે આજે પણ તેઓ યુધ્ધ અટકાવવાના પુરેપુરા પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે. આથી પાકિસ્તાને તેમણે લંબાવેલો મૈત્રતાનો હાથ સ્વિકારવો જોઇએ.

અખિલ ભારતીય મોમીન પરિષદની હઇદ્રાબાદની શાખાની વર્કીંગ કમીટીએ જુલાઇ તા. ૨૮ મીના કાશમીરના સવાલપર હીંદે લીધેલી સ્થિતિને ટેકો આપનારો ઠરાવ કર્યો હતો. ઠરાવમાં જણાવ્યું હતું કે હીંદના મુસ્લીમો મક્કમપણે માને છે કે હીંદ પાકીસ્તાનપર કદી પણ હુમલો નથી કરવાનું અને પાકીસ્તાનમાં જે જેહાદની ચાવળ ચાલી રહી છે તેથી બન્ને દેશોની લઘુમતીઓને નુકસાન થશે.

પરિષદના પ્રમુખે કહ્યું કે પાકીસ્તાને હીંદ સામે યુદ્ધનો પ્રચાર કરેલો છે તે પોતાની આંતરિક બાબતોને ઢંકી દેવાને અને યુનોના પ્રતિનિધિ ડા. ગ્રેહેમને ભમાવવાને કરેલો છે. તેમણે મુસ્લીમ ભાઇઓને નેહરૂ સરકારની પડખે ઉભા રહેવાની હાકલ કરી. મુંબઇની રાષ્ટ્રિય મુસ્લીમ લીગે એક નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે યુદ્ધ થાય તો દરેકે દરેક હીંદીએ કોઇ પણ જાતનો ધર્મ ભેદ રાખ્યા સિવાય વડા પ્રધાન નેહરૂની પડખે ઉભા રહેવું જોઇએ

શ્રીકૃષ્ણ અને ગીતા

ગીતાના ઉપદેષ્ટા ભગવાન શ્રી. કૃષ્ણની જન્મ જયંતિ શ્રાવણ વદ આઠમે હોવાથી શ્રદ્ધાળુ હીંદુઓ એ દીવસને ભકિતભાવથી પ્રતિ વર્ષ ઉજવે છે. અવતારવાદને ન માનનારા અને પરધર્મીઓ પણ ગીતા દ્વારા તેમની અપ્રતિમ પ્રતિભાને અવલોકી શ્રી. કૃષ્ણનું પ્રેમથી સ્મરણ કરે છે. ગીતાનું અધ્યયન કરી કૃતાર્થ થયેલા મહાનુભાવોનાં મંતવ્યો આપણને એના અનુષ્ઠાન માટે નિઃશંક આકર્ષિત કરે છે.

આદ્ય શંકરાચાર્યે ગીતાને મુક્તિનું સાધન મનાવી કહ્યું છે કે "ભગવદ્ ગીતા કીંચિદધીતા, ગંગા જલ લવ કણિકા પીતા; સકૃદપિયેન મુરારિ સમર્ચા, ક્રિયતે તસ્ય યમેન ન ચર્ચા."

શ્રી. કે. બ્રાઉનીંગે એને 'દિવ્ય સંગીત' અથવા "હીંદુઓનું બાયબલ" કહ્યું છે. લોકમાન્ય તિલક મહારાજે એની અપ્રમેયતા દર્શાવતાં લખ્યું છે કે "જે ગ્રંથમાં સમસ્ત વૈદિક ધર્મનો સાર સ્વયં શ્રી. કૃષ્ણ ભગવાનની વાણીથી સંગ્રહિત થયેલો છે તેની યોગ્યતાનું વર્ણન કેવી રીતે થઇ શકે?"

થીયોસોફીકલ સંસ્થાના પ્રમુખ શ્રી. જ્યોર્જ અરૂંડલે ગીતાને "ઇશ્વરોના ઇશ્વરનું ગીત"ની ઉપમા આપીને લખ્યું છે કે "કોઇ પણ ધર્મને માનવા વાળો મનુષ્ય એ ગ્રંથમાંથી પ્રગાઢ ઇશ્વરીય ભાવ મેળવ્યા વિના નથી રહી શકતો. ભારત ભૂષણ માલવીયાજીએ એ ગ્રંથ અંગે લખેલું છે કે 'પૃથ્વી મંડલની પ્રચલિત ભાષાઓમાં ભગવાન શ્રી કૃષ્ણે કહેલી ભગવદ્ ગીતાના સમાન નાના કલેવરમાં એટલું વિપુલ જ્ઞાનપુર્ણ કોઇ બીજો ગ્રંથ નથી."

શ્રી. મહેર બાબાજીએ એની પ્રશંસા કરતાં કહ્યું છે કે "ભગવાન શ્રી કૃષ્ણનો હીંદુ જાતિમાં જન્મ થયેલો હોવાના કારણે લોકો ગીતાને માત્ર હીંદુઓનોજ ધર્મ ગ્રંથ સમજે છે પરંતુ ખરી રીતે તો એ ગ્રંથમાં જે ઉપદેશ કર્યો છે તે કેવળ ભારત વર્ષને માટે જ નથી પણ સમસ્ત જગતને માટે છે." શ્રી. ચાર્લ્સ જોન્સ્ટને ગીતાને ભારતના ઉદાત્ત અને સંસારના ગંભીર ધર્મ શાસ્ત્રોમાં મુકુટમણિ રૂપે હોવાનું જણાવેલું છે.

કવિસમ્રાટ બંકિમચંદ્રએ લખ્યું છે કે "ગીતાને ધર્મનો સર્વોત્તમ ગ્રંથ માનવાનું કારણએ છે કે તેમાં જ્ઞાન, કર્મ અને ભક્તિ એ ત્રણે યોગોની ન્યાયપુરઃસર વ્યાખ્યા બતાવેલી છે. બીજા કોઇપણ ગ્રંથ સાથે એની તુલના નથી થઇ શકતી." ડા. એની બીસેંટે એના તત્ત્વજ્ઞાન પર મુગ્ધ બની અંગ્રેજીમાં સરળ અનુવાદ કર્યો છે અને લખ્યું છે કે "ગીતા કોઇ સાધારણ સંગીતગ્રંથ નથી, પણ ભગવાન શ્રી. કૃષ્ણે એ ઉપદેશ એવે સમયે કર્યો હતો કે જે સમયે તેમનો આત્મા અત્યંત પ્રબુદ્ધ (જાગૃત) હતો."

શ્રી. એફ. ટી. બ્રુકસે ગીતા સમત્વ ભગ્ન દર્શાવી લખ્યું છે કે "એની અંદર એવી સમસ્ત વિશેષતાઓ અગિતાજ ધરાવે છે કે જે ધર્મ પુસ્તકમાં હોવી જોઇએ. હીંદુ ધર્મના જુદા જુદા સંપ્રદાયોને એકતાના સુત્રમાં સંગઠિત કરનાર આ એક અનુપમ ગ્રંથ છે. વિશ્વનો ભાવિ સાર્વભૌમ ધર્મનો સુત્ર ગ્રંથ બનવાને માટે ગીતા જ સર્વથા યોગ્યતા ધરાવે છે."

જરથોસ્ત ધર્મના દસ્તુર કેખુશરૂએ ગીતા માટે લખ્યું છે કે "ગીતા કેવળ હીંદુઓની જ નથી પણ સંસારની સઘળી જાતિઓનું ધર્મ પુસ્તક છે. એની એકેએક પંક્તિ, એકેએક શબ્દ પવિત્ર વીચારોથી વીભુષિત છે." અને પ્રોફેસર ફિરોજ કાવસજી દાવરે એની મૌલિકતા પ્રતિપાદન કરતાં લખ્યું છે કે "એ નિઃસંકોચ કહી શકાય કે વિશ્વધર્મના મૌલિક પ્રાણ તત્ત્વો જેટલો સુંદર સમાવેશ ગીતામાં છે તેટલો કોઇ પણ બીજા ધર્મના કોઇપણ ધર્મગ્રંથમાં નથી."

ડા. મુહમ્મદ હાફીજ સૈયદે પણ લખ્યું છે કે "ભગવદ્ગીતા પર જેટલો કોઇ પણ ભારતીય અથવા હીંદુ કહેવડાવનારાનો અધિકાર છે તેટલો જ બહારવાળા તથા અહીંદુઓનો પણ છે."

તત્ત્વજ્ઞ પુરૂષો આધ્યાત્મિક જ્ઞાનને સર્વોત્તમ માને છે અને તે માટે તેઓ વેદ ઉપનિષદને આધારરૂપ માને છે. તો તેની મહત્તા કયાં રહી? આમ કવચિત્ શંકા ઉદ્ભવશે. એનો જવાબ પંડીત શ્રીપાદ સાતવળેકરે આમ આપેલો છેઃ "શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતાની ઉત્પત્તિ પુર્વે વેદોમાં પણ વિશ્વરૂપી પરમાત્માનું વર્ણન કરેલું હતું, ઉપનિષદો અને પુરાણોમાં પણ એ સિદ્ધાંતોની વિસ્તૃત વ્યાખ્યા આપેલી જ હતી. પરંતુ જેટલા સ્પષ્ટરૂપમાં શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતામાં એ વિષયનું પ્રતિપાદન થયેલું છે એટલા સ્પષ્ટરૂપમાં બીજે કોઇ પણ ઠેકાણે નથી થયેલું એ કારણથી આધુનીક ધર્મગ્રંથો પૈકી ગીતાનું મહત્ત્વ વીશેષ છે."

ગીતાના સિદ્ધાંતો નાના મોટાં દરેક મનુષ્યથી ધારે તો ભાવનાના પ્રમાણમાં આચારમાં મુકી શકાય એવા છે. મહાત્મા ગાંધીજીએ ગીતાનું ધ્યેય અનાસક્તિયોગ માન્યું છે. અને તે મુજબ કરી બતાવ્યું છે. તેમણે લખ્યું છે કે "પોતાના અને પારકાની વચ્ચમાં ભેદ ન રાખવાની વાત તો ગીતાના પાને પાને છે. પણ એ કેવી રીતે બની શકે એ વીચારતાં આપણે એજ નિશ્ચય પર આવીયું કે અનાસક્તિ પુર્વક બધાં કામો કરવાં એજ ગીતાનો મુખ્ય ધ્વનિ છે."

એ ગીતામાં શું છે? એ તપાસીએ–ગીતાના શ્લોકો પૈકી બીજા અધ્યાયનો ૪૭ મો શ્લોક સંસારનાં બંધનમાંથી મુકિત મેળવવાની યુકિતરૂપ છે. એનાં ચાર ચરણોમાં ચાર આજ્ઞાઓ સમાએલી છે. પ્રથમ ચરણમાં "કર્મણ્યે વાધિ કારસ્તે" એટલે કે "તારો કર્મ કરવામાંજ અધિકાર છે." બીજા ચરણમાં "મા ફલેષુ કદાચ ન" એટલે ફળમાં કદી પણ નહિ." ત્રીજા ચરણમાં "મા કર્મફલ હેતુ ર્ભૂઃ" એટલે કે "માટે તું કર્મોમાં ફળની ઇચ્છાવાળો ન થા." અને છેલ્લાં ચરણમાં "મા તે સંગો અસ્ત્વ કર્મણિ" એટલે "તેમજ કર્મ ન કરવામાં પણ તારી પ્રીતિ ન થાઓ."

આમાં સંસારની ફરજરૂપ નીયત વ્યવહારો કરવા છતાં તેના પરિણામથી નિર્લેપ રહી શકાય એવી અત્યુત્તમ કુંચી બતાવેલી છે.

પરમહંસ રામકૃષ્ણને ગીતાનું રહસ્ય કયારે સમજી શકાય? એમ પુછતાં કરેલું કે ગીતા શબ્દને ઉલટાવીને તેનો અર્થ વીચારી જુઓ. એટલે ત્યાગી બનો એવો ભાવાર્થ નીકળે છે. એ કેમ બની શકે?

શ્રી જનાર્દન પ્રભાસ્કરે "વિશ્વમંગલ" માં આપેલી નીચેની ઘટનાથી એ સરળ રીતે સમજી શકાશે.

થોડા જ સમય પર દીક્ષા લઇ પર્યટને નીકળેલા એક સન્યાસીએ એક ગામને છેડે એકરાંમાં આવેલા વડનાં ઝાડ તળે મુકામ કર્યો હતો. સંસારની માયા ન વળગે તે માટે ભગવી કફની, દંડ, કમંડલ અને લોટી એ ચાર વસ્તુથી વીશેષનો કદી સંગ્રહ ન કરવો અને કોઇ પણ સ્થાનની માયા ન લાગે તે માટે એક જગ્યાએ ત્રણ રાત્રિથી વધુ ન રહેવું એ ગુરૂ આજ્ઞાનું ચીવટતાથી તે પાલન કરતો હતો. ભૂમી પાથરણું અને આકાશનું ઓઢણું. એવી તિવ્ર તપશ્ચર્યા છતાં કવચિત્ જરીયાનનાં કપડાં જુએ ત્યારે અથવા કયાંક સુંદર ભોજનની વાસ આવે ત્યારે એના પોતાના વેશ અને સ્થિતિથી એ શરમાઇ જતો અને તે મેળવવાની ઇચ્છા થઇ આવતી. પણ નીકળતી વખતે ગુરૂજીએ કરેલો ઉપદેશ યાદ આવી જતો અને તેને અવળે પથે જતાં તે તુરત અટકાવી દેતો.

અહીં પહેલે દિવસે બપોરના સમયે તે વડના થડને અઢેલીને ભગવદ્ ચીંતન ન કરતો તે બેઠો હતો. એટલામાં થોડે જ અંતરે તેને તડકામાં સુર્યના કિરણના તેજથી એક ચમકતી વસ્તુ નજરે પડી.

પોતે સન્યાસી હોવા છતાં એ ચીજ શું છે તે જોવામાં તો કશી હરકત નથી એમ વીચારીને તે પોતાની જગ્યા પર થી ઉઠ્યો અને ત્યાં જઇને જોયું તો એક સોનાનું કડું તેની દ્રષ્ટિએ પડયું. અહીં કોઇ નથી, કોઇને ખબર પડવા ની નથી એમ ધારી તેણે તે ઉપાડી લેવાનો વીચાર કર્યો, પણ તુરત જ તેના મનમાં સુવીચાર આવ્યો કે, જગતની નજરથી પાપ છુપાવી શકાય છે પણ ઇશ્વર અને આત્માની નજર માંથી તે છુપાવાતું નથી.

તે પાછો વડના થડ આગળ આવી ને બેઠો. ને પ્રભુ ચિંતવનમાં નિમગ્ન થયો. વડનું ઝાડ ગામના રસ્તાથી એક બાજુએ આવેલું હોવાથી તે રસ્તે થી લોકોની બહુ અવર જવર નહોતી. માત્ર એક ધોબી માથે કપડાનું મોટું સરખું પોટલું લઇને ત્યાંથી પસાર થતો; પરંતુ તે તો ત્યાં થઇને જતો ત્યારે આમ તેમ કશે જોતો નહિ, પોતાનું કામ ભલું કે તે ભલો. કોઇક વાર નરસિંહ મહેતા કે મીરાંબાઇનું એકાદ ભજન ગણગણતો. જાતનો ધોબી હોવા છતાં તેની રીતભાત સાત્વિક અને વાણી ભાવિક હોવાનું તે સન્યાસી ને જણાયું હતું. આમ બે દીવસ વીતિ ગયા. ત્રણ રાતથી વધારે એક સ્થળે ન રહેવાનો નિયમ હોવાથી ત્રીજી સવારે સન્યાસીનો મુકામ ત્યાંથી ઉઠવા નો હતો. પોતાનો ન્હાનો શો સંસાર પીઠ પર લઇને તે જવા નીકળ્યો. ચાલતા ચાલતા બાજુએ પડેલાં સોના નાં કડાં પાસે તે આવ્યો અને જેમ રમકડું જોઇને એકાદ બાળક અટકી પડે તેમ અચાનક તેના પગ ત્યાં થંભી ગયા. તે પીળો રંગ, તે ચમકતા સુવર્ણ કંકણના રૂપમાં રસ્તામાં પડેલું ધન, કેમ ઉપાડાય? હું તો સન્યાસી, હું આ મોહમાં કેમ પડું? મારે તો ઘર બાર કે સંસાર કાંઇ પણ નથી તો મારા જેવા વિરકતને એનો શો ઉપયોગ? પણ અહીંથી જવા આગ બીજા કોઇને બતાવી જાઉં તો તે બીચારો આશીર્વાદ આપશે. એવો વીચાર કરતો હતો ત્યાં રોજની જેમ પેલો ધોબી ત્યાંથી પસાર થતો તેની નજરે પડયો.

સન્યાસીએ બુમ પાડી તેને પાસે બોલવ્યો ને પેલું કડું બતાવી કહ્યું "ભાઇ! હું તો વિરકત સન્યાસી છું મારે એનું શું કામ? ગયા ત્રણ દિવસ થી એને હું જોઉં છું પણ મારે મન સુવર્ણ અને છાણ એક સરખાં! રત્ન કંકી અને ચકમકમાં ભેદ નહિ. મારે મન એ બે એકજ છે. પણ તારા જેવા ગરીબ ગૃહસ્થ સંસારીને એનો સારો ઉપયોગ થશે. માટે એ તું લઇ જા." સન્યાસીને થયું કે કડું જોઇને ધોબી ખુશ ખુશ થઇ જશે અને મારો આભાર માનશે પણ....

પણ એવું કંઇજ બન્યું નહીં! પગ આગળ પડેલાં સુવર્ણ કડાં તરફ પુતળાંની માફક નિર્વિકાર નજરથી જો તો તે ધોબી શાંતપણે બોલ્યો" મહા રાજ! મને માફ કરો: હું એ કડું ઉપાડી શકું એમ નથી. મહારાજ!! આપ તો ગયા ત્રણ દીવસથી જ એ કડું જુઓ છો, પણ હું તો ગયા કેટ લાક મહિનાઓથી એને અહીં પડેલું જોઉં છું. પરંતુ એ કડું લેવાની મને એક વાર પણ મરજી થઇ નથી. મહા રાજ! જે વસ્તુ આપણી નથી, આપણે મહેનત કરીને મેળવેલી નથી, તે વસ્તુ ની આપણે શા માટે અભિલાષા કરવી જોઇએ?

ધોબીના આ વચનો સાંભળીને સન્યા સીએ એના ધુળથી ભરેલા પગ એકદમ પકડી લીધા અને ગદ્ગદ્ કંઠે કહ્યું કે "હે ધોબી! તું જ ખરો સન્યાસી છે. માત્ર વસ્ત્રો બદલવાથી મન બદલાતું નથી. કે વેપ બદલવાથી વૃત્તિ બદલાતી નથી. કોહી ગયેલું પાણી સુવર્ણના કળશમાં ભરવાથી તે ગંગાજળ નથી બની જતું તેમજ સડેલા વીચારો ભગવાં વસ્ત્રમાં વીંટવાથી તેનું ઉપનિષદ બનતું નથી. હે ધોબી! તું જ ખરો સ્થિતપ્રજ્ઞ છે. સંસારમાં રહીને તેં મોહને જીત્યો છે. લોભને કેદ કર્યો છે. લક્ષ્મીની લાલચ ને લાત મારી છે. હું શેનો સન્યાસી? વાસ્તવમાં તું જ ખરો સન્યાસી છે. તેં આજે તારૂં નામ સાર્થક કર્યું! તું લોકો નાં કપડાં ધુએ છે, પણ આજે તો તેં મારૂં મન પણ ધોયું!!

દુકાન વેચવાની છે

ટાઉનમાં મોટા રસ્તા ઉપર આવેલી સારા મોકાની દુકાન હમારે તાકીદે વેચવાની છે.

છોકરાંઓની કેળવણી માટે અહીંયાં સારી, જોગવાઇ કરવામાં આવી છે.

Inquiry: Box 89 or Phone 450 Nigel.

વાનર

વાનરોના રાજ્યમાં એ દિવસે એકી અવાજે હાહાકાર મચી રહ્યો હતો.

તેપાંથી એક તરૂણ વીચારવંતે પોતા ની નવી શોધ જાહેર કરી કે વાનરોના મુળ પુર્વજ માણસો હતા.

આખોયે વાનર સમાજ ખળભળી ઉઠયો હતો.

વૃદ્ધ વાનરો કહેવા લાગ્યા: 'માનવી ઓ આપણા પુર્વજો! તેમને પુછડાં નથી. તેમને ઝાડ પરથી કુદતાં આવડતું નથી. વધુ શું, એમને જીંદગી નો આનંદ લુંટતાં પણ આવડતું નથી. ફકત જીવવા માટે તેમને એટલી તો ઉપાધિઓ કરવી પડે છે કે છેવટે તેઓ તેમાં જ મરી જાય છે!'

"બરોબર છે! બરોબર છે.' દરેક ખુણેથી વાનરોનો એકજ અવાજ આ- વ્યો!' માનવી અમારા પૂર્વજો હોય એ શકય જ નથી. કોઇક શ્રેષ્ઠ વાનર જ અમારો પુર્વજ હોવો જોઇએ!'

—'અખંડ આનંદ'માંથી.

જાણો છો?

—કવીવર ટાગોરે દુનીયાના બધા દેશો ના રાગોને પોતાના બંગાલી કાવ્યોમાં ઉતારી બંગાલી ગીતોને સુંદર મીઠાસ અર્પી છે.

—સામ્રાટ અશોકે પોતાના મહેલ માટે ઇરાનથી નમુનો મંગાવી તે મુજબ બાંધ કામ કર્યું હતું એમ કહેવાય છે.

—સંશોધકોની વાતો સાચી હોય તો એમ કહેવાય છે કે ધર્મરાજ યુધિષ્ઠિર માટે જે સુંદર મહેલ બનાવવામાં આ- વ્યો હતો તેનો મયાસુર ચીનનો વતની હતો.

—તાજ મહાલ માટે પણ દેશ પર દેશના કારીગરોને તેને સુંદર બનાવવા માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતાં.

વેચવાનો પુસ્તકો

નીતી નાશને માર્ગે (ગાંધીજી)	૨	૦
"હીંદ સ્વારાજ્ય" ગાંધીજીના હસ્ત લીખીત છાપમાં અને એક છાપેલી ટાઇપ કોપી સાથે	૧૦	૦
આરોગ્યની ચાવી (ગાંધીજી)	૧	૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતા જીનો કરેલો અનુવાદ)	૧	૬
સરદારનું જીવન ચરીત્ર	૧૩	૦
રાજેન્દ્રપ્રસાદનું જીવન ચરીત્ર	૧૦	૦
શ્રાદ્ધ તેર દીવસો (બાપુના શ્રાદ્ધ વખતના વિનોબાજીના પ્રવચનો)	૧	૬
સરદારના ભાષણો	૧૨	૦
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫	૦
દીલ્હી ડાયરી (ગાંધી)	૧૦	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અઘરા શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આ- પતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

કેળવણી વડે ક્રાંતી

કેળવણીકાર માટે ઉપયોગી

કીંમત ૭–૦

આ ઓફીસેથી મળશે

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રાસ્તી ૧૯૫૧ ઓગસ્ટ	હીંદુ ૨૦૦૭ શ્રાવણ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શેહે. કદમી	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૧૭	સુદ ૧૫	૧૩	૧૯	૬–૩૩	૫–૨૯
શની	૧૮	વદ ૧	૧૪	૨૦	૬–૩૨	૫–૩૦
રવી	૧૯	,, ૩	૧૫	૨૧	૬–૩૧	૫–૩૧
સોમ	૨૦	,, ૪	૧૬	૨૨	૬–૩૦	૫–૩૨
મંગળ	૨૧	,, ૫	૧૭	૨૩	૬–૨૯	૫–૩૩
બુધ	૨૨	,, ૬	૧૮	૨૪	૬–૨૮	૫–૩૪
ગુરૂ	૨૩	,, ૭	૧૯	૨૫	૬–૨૭	૫–૩૫

ચિંતા ? ! ! !

શાની ચિંતા ?

તમારા રસોડામાં ઘટતા કરીયાણા – **ગ્રોસરી** – (મરી મસાલો, કઠોર, ઘરગથ્થુ દવાઓ, હવન–પુજા તેમજ લગ્ન અંગેની તમામ જરૂરીયાતોની ચીંતા હમારા ઉપર છોડી દો. સંતોષકારક માલ કિફાયત ભાવે, વીના વિલંબે મોકલાવી શું. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ હમારો મુદ્રાલેખ" છે.

એડ્રેસ: ૧૧૦ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન, ફોન: ૨૪૮૪૫

પરભુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.

ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સવ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક: મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબીનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઇ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઇચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબીન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

દાંતની સંભાળ

મારી પાસે કુદરતી ઉપચારો માટે આવતા ઘણા દરદીઓનાં દાંત એટલા બધા ખરાબ હોય છે કે એ બાબતમાં કંઇક લખવાની જરૂર જોઉં છું.

કુદરતે સૌનાં દાંત સારા, સ્વચ્છ, સફેદ અને મજબુત રાખવાને સરજેલા છે. એક સરખા ધોળા દુધ જેવા મોતીસમા તંદુરસ્ત દાંતવાળું મુખ કેટલું સુંદર દેખાય છે? પરંતુ એવા સુંદર દાંત હોવાનો આજે કેટલા લોકો ગર્વ લઇ શકે છે?

ઘણા દરદીઓના દાંતમાં છીદ્ર પડી ગયાં હોય છે અને ગંદા અને બેઢંગ સ્થિતિમાં હોય છે. પેઢાં પણ પોચાં પડી ગયેલાં, સુજી ગયેલાં અને રોગીષ્ટ જોવામાં આવે છે. એ દાંતની વચ્ચેના ભાગના પેઢાં પરૂથી ભરેલાં હોય છે જે પાયોરીયાના રોગનો પુરાવો આપે છે.

આવા દરદીઓને હું જોઉં છું ત્યારે મને એક બાબતની સંપુર્ણ ખાત્રી થાય છે: તેઓનો ખોરાક ખોટા પ્રકારનો હોવો જોઇએ. સાધારણ રીતે તેમને પુછવામાં આવે ત્યારે કહે છે કે તેઓ રોટી અથવા તો રોટી અને ચાવલ ખાય છે. તેઓ કહે છે કે દરદીઓનો એ સાધારણ ખોરાક છે અને વધારામાં તેઓ કહોળ લે છે. વળી ખાસ કરી છોકરાંઓ તો જમવાના વખતના વચગાળામાં સ્વીટો પણ બહુ ખાતા હોય છે.

આવો ખોરાક લોહીમાં સ્ટાર્ચ અને એસીડનું પ્રમાણ વધારનારો હોય છે. આવા એસીડવાળા લોહીને લીધે મ્હોં આવે છે અને શરીરે ખુજલી થાય છે.

તેનો ઇલાજ શું? કેપ ઓફ ગુડ હોપમાં જ્યારે પ્રથમ વસવાટીઓ આવ્યા ત્યારે હીંદ અને પુર્વથી કેપ વચ્ચેની વહાણોની લાંબી મુસાફરી દરમીયાન ઉતારૂઓ અને ખલાસીઓને મ્હોં આવવાનું અને ખુજલીનું દરદ થતું હતું. આ દરદ મીઠાંવાળું માસ અને બીસ્કીટ ખાવાથી અને તાજાં શાક ભાજી અને ફળના અભાવથી થતું હતું. તેનો ઇલાજ માત્ર એજ હતો કે દરદીઓને એવી જગ્યાએ લઇ જવા જ્યાં તેઓને પુષ્કળ તાજાં શાક ભાજી અને ફળ મળી શકે. કેપના વસવાટીઓના પહેલા સેનાપતિ વાનરીબીકને ખાસ ફરમાવવામાં આવ્યું હતું કે તેણે મ્હોં આવવાના અને ખુજલીના દરદને પહોંચી વળવા તાજાં શાકભાજી અને ફળ પુષ્કળ ઉગાડવા.

એ દરદના નિવારણ માટે આજ સુધી તાજાં શાકભાજી અને ફળ સિવાય બીજો કશો ઇલાજ જ નથી અને તે બનતા સુધી કાચાંજ લેવા જોઇએ.

પાયોરીયાના કે દાંતના સડાના દરદીઓ માટે એ કરતાં વધારે સાદી દવા બીજી એકે નથી. તાજાં કાચાં શાકભાજી, જેવાં કે, કોબી, લેટીસ, બીટરૂટ, ગાજર, ટરનીપ, મુળા અને તાજાં ફળ, ખાસ કરી લીંબુની જાતના, અને જમરૂખ અને એપલ જેવાં ઘણાજ ગુણકારી છે. મ્હોં આવવાનું અને ખુજલીનું દરદ જો લાંબા વખતનું હોય તો તાજાં શાક ભાજી અને ફળનો તાજો બનાવેલો રસ લેવાની જરૂર રહેશે. તેવા રસમાં લોહીમાંથી એસીડ દુર કરવાના ગુણો રહ્યાં છે અને તે દાંત અને પેઢાંની ખરાબીથી શરીરમાં થતી ખુજલી દુર કરે છે.

એટલું ભારપુર્વક અને સ્પષ્ટ જણાવવું જોઇએ કે જ્યાં સુધી ખોરાક ખોટી જાતનો લેવાતો હોય ત્યાં સુધી એ દરદ દુર થવું અશક્ય છે. મેંદાની રોટી, ચાવલ, સફેદ રોટી, કેક, સ્વીટસ વિગેરે ખાયા કરવાં અને પછી રાહત મળવાની આશા રાખવી એ તો મરેલી બીલાડીને વહેતાં પાણીમાં નાખવી અને પછી થોડે દુરના વહેણમાં ચોખ્ખું પાણી મળવાની આશા રાખવા બરોબર છે.

વીસેક વર્ષ ઉપર વિજ્ઞાનિકોએ શોધ કરી કે, સાઉથ એટલાન્ટીક મહાસાગરમાં આવેલા ટ્રીસ્ટાન ડા કુન્હા નામના ટાપુપરના લોકો જો કે માત્ર બટાટા અને માછલીજ ખાતા હતા છતાં તેઓના દાંત ઘણા સરસ હતા અને તેઓને ડેન્ટીસ્ટોની કે દાંતની દવાઓની કશી જરૂર નહોતી પડતી. ત્યારે તેઓ અજાયબ પામ્યા હતા, પરંતુ અગત્યની બાબત એ હતી કે ત્યાં સઘળું અનાજ કુદરતી રીતે અને તંદુરસ્ત સ્થિતિમાં ઉગતું હતું અને સાદી રીતે જ તેના કુદરતી સ્વરૂપમાં જ ખાવામાં આવતું હતું. રીફાઇન્ડ વસ્તુઓ, જેવી કે બારીક આટો, ખાંડ વિગેરે હસ્તીમાં આવતાં એ ટાપુના લોકોના દાંત બગડવા લાગ્યા. એજ વસ્તુ દુનીયાના અન્ય ભાગોમાં વસતા લોકોને વિષે લાગુ પડે છે.

હીંદના સરહદ પ્રાંતમાં આવેલા હુંઝા ખીણના લોકોના દાંત ઘણાજ સુંદર હોય છે તેઓની તંદુરસ્તી પણ ઘણી સારી હોય છે અને તેઓ મજબુત હોય છે. મદ્રાસના લોકો રોગથી ભરેલા હોય છે અને તેઓના દાંત પણ ખરાબ હોય છે. એકજ દેશના લોકોમાં આટલો ફેર કે હોવાનું શું કારણ?

વિજ્ઞાનિકોએ સંશોધનથી સ્થાપિત કર્યું છે કે ખોરાક એજ તેનું મુળ કારણ છે. મદ્રાસીઓ રોટી અને ચાવલ ખાઇને રહે છે. જ્યારે હુંઝાની ખીણના લોકો આખા ઘઉં, શાક ભાજી અને ફળ સારી તંદુરસ્ત જમીનમાં ઉગાડેલાં તેના કુદરતી સ્વરૂપમાં ખાય છે હુંઝાની નજીકની ખીણોમાં પણ ખરાબ દાંત અને ખરાબ તંદુરસ્તી વાળા લોકો છે. અને તેનું કારણ ખોટી જાતના ખોરાકનુંજ જણાયું છે.

કોઇ પણ વિચારવાન માણસ આ વસ્તુ બધેજ નિહાળી શકશે. દાખલા તરીકે સાઉથ આફ્રિકામાં આજથી ચાળીસ વર્ષ ઉપર ઝુલુ તેમજ અન્ય નેટીવોના દાંત અતિ સુંદર હતા અને તેને માટે તેઓ ગર્વ લઇ શકતા હતા. તેઓ ખાધા પછી કોગળા કરી દાંતમાં ભરાયેલા કચરો સાફ કરી નાખવાની કાળજી લેતા હતા અને દાતણથી દાંત અને પેઢાં સાફ કરતા હતા આજે લોકેશનોમાં તેઓનો ખોરાક એટલે, અકુદરતી થઇ ગયો છે અને સ્ટાર્ચ અને એસીડથી ભરેલો છે કે તેઓના દાંત સાવ બગડી ગયા છે.

સંશોધકોએ વળી એ પણ સ્થાપિત કર્યું છે કે પુરાતન કાળમાં ખાધા બાદ કોગળા કરી મોઢું સાફ કરવાની માણસની ટેવ ઘણી સારી હતી.

ખાંડ કે સ્ટાર્ચ વાળા પદાર્થો ઓળખવામાં આવ્યા હોય તો તેનાં કણ દાંતમાં ભરાઇ રહે છે અને વીસ મીનીટમાં તેનું એસીડ થઇ જાય છે. પછી આ એસીડ દાંતપર ઝીણી ઝીણી ઓની જેમ હુમલો કરે છે અને આખરે એવો કાયમ ખોરાક લેનારના દાંતપર તેની બુરી અસર થાય છે. પરંતુ જે ખોરાક લીધા બાદ પોતાનું મ્હોઢું ખુબ સાફ કરી નાખે છે તેના દાંતમાંથી એવો સઘળો કચરો નીકળી જાય છે અને દાંતમાં સડો લાગવાને અવકાશ નથી રહેતો. અમેરીકાના ઘણા સ્થળોમાં આ રિવાજથી દાંતનો સડો ઘણોજ ઘટી ગયો છે.

એટલે સારા દાંત વાળાઓએ, અથવા તો, જેઓના થોડા ઘણા સારા દાંત બચેલા છે, તેઓએ નીચેના નીયમોનું સુસ્તપણે પાલન કરવું આવશ્યક છે:

(૧) જેટલાં બની શકે તેટલાં રોજ કાચાં તાજાં શાકભાજી અને ફળ ખાવાં અને સ્ટાર્ચ અને ખાંડવાળા પદાર્થો ઓછામાં ઓછા ખાવા.

(૨) ખાધા બાદ સ્વચ્છ પાણીથી મ્હોઢું તુરતજ બરોબર સાફ કરી નાખવું.

(૩) બાળકોને આ નીયમ ચુસ્તપણે પળાવવામાં આવશે તો તેઓના દાંત સુંદર રહેશે. પરંતુ વધારે અગત્યની વસ્તુ તો એ છે કે આ ફાયદો માત્ર દાંતનેજ નથી થતો પરંતુ આખાં શરીરને થાય છે. તેઓના હાડકાં અને બીજાં અવયવો અને સ્નાયુઓ મજબુત બનશે અને તેઓ તંદુરસ્તી ભોગવશે અને કંઈ પણ રોગોનો સામનો કરવાની તેઓનામાં શક્તિ રહેશે.

માબાપો જો પોતાના બાળકોને ખરેખર ચાહતા હોય તો તેઓએ આ હકીકતો ધ્યાનમાં રાખવીજ જોઇએ. ખોટું હેત કરી તેઓને સ્વીટો, કેકો વિગેર નુકસાનકારક વસ્તુઓ ખવડાવવી નહિ જોઇએ. તેને બદલે તેઓને કુદરતી મીઠી વસ્તુઓ, જેવી કે, મધ, દ્રાક્ષ, ખજુર, પ્રુન્સ વિગેરે સુકો મેવો તેમજ તાજાં ફળ અને પુષ્કળ તાજાં શાકભાજી દરોજ ખવડાવવાં જોઇએ. તેમ કરશે તો તેઓને આશિર્વાદરૂપ થઇ પડશે.

જોઇએ છે મોલવી અને શિક્ષક

ચાર્લ્સટાઉનના મદરેસા અને મસજીદ માટે અનુભવી મોલવી જોઇએ છે. અરબી, ઉર્દુ અને ગુજરાતી શીખવી શકે તેવા. પગાર માસિક પા. ૨૦ રહેવાની અને ખાવાની સગવડ સાથે. લખો: ચાર્લ્સટાઉન મદરેસા. બોક્સ ૭, ચાર્લ્સટાઉન, નાટાલ.

PHONE 33-2651

MASTER BROS.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ

હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેકટ ઇમ્પોર્ટસ

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, વુલન રગ્સ, બ્લાન્કેટસ—બૈરી બાળકો માટે જાત જાતનો માલ. તેમજ ક્રેપડીછીન જ્યોરજેટ સાડીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબગ.

ફોન: ૩૩–૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General Commission Agents

10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.

Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ વીદેશ ભા. ૧	૨	૯
ગુજરાતનું ગૌરવ	૧	૯
હિંદના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૬

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨	૦
આર્થીક ભુગોળ	૫	૯
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧	૧૦
" " ભા ૪	૨	૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧	૯
દેશ દીપકો	૨	૦
બાળ જગત	૧	૬

અંક ગણીત

અંકગણીત-૧ મુળ તત્વો	૨	૦
મીડલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૯
મારું ગણીત ભા. ૧	૧	૩
" " ભા. ૩	૧	૬
" " ભાગ ૪	૨	૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૨	૧
" સાતમુ	૨	૩
ઘેર બેઠા ઇંગ્લીશ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૨	૦

નુતન લેખન માળા આ માળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ વર્ગ

" " ધોરણ ૧–૨–૩–૪		
પ્રત્યેકની કીંમત	૧	૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળપોથી	૧	૨
પુસ્તક પહેલું	૧	૩
પુસ્તક બીજું	૧	૧
પુસ્તક ત્રીજું	૨	૩
" ચોથું	૨	૩

સાહીત્ય કલ્લોલ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજુ	૨	૩
" ત્રીજુ	૨	૩

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

ચાલણ ગાડી	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી ચોપડી	૧	૦
ત્રીજી "	૨	૩
ચોથી "	૨	૧
પાંચમી "	૩	૦

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧	૧	૩
" ૨	૧	૩
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૧	૮
" ૬	૧	૮
" ૭	૧	૮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)		7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)		7	6
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland		7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant		1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr V. K. R. V. Rao		3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala		5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani		2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao		2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)		2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)		4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)		4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas		8	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers		5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa		3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin		7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland		15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi		10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah		15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)		15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers		5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller		2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Pacts And Facts—Stanley Powell		5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy		15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.		14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan		2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)		2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions		7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa		3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1	10	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers		8	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland		13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi		10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi		5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi		15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi		5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)		15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)		7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai		6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi		17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)		5	0
FAMOUS PARSIS		7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal		12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar		5	0
AMANAMA—M. K. Gandhi		2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)		1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi		1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose		10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi		3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi		5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)		5	0
GLEANINGS—Mira		1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi		10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta		1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray		2	0
DELHI DIARY—Gandhiji		10	0
BAPU—Marry F. Barr		4	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi		9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad		4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand		1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi		25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai		12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan		3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal		2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan		2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji		8	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA		3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi		4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George		5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedanandanda		8	6
KARMA YOGA—Vivekananda		2	6
POEMS—Ramdas		1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas		2	4
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu		8	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi		2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street,

JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ કાદીપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ મોઘા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ભુસું સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Nacroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડરેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રાચાર્ટ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડરેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—:: હોલસેલ વેપારી ::—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

આત્મ કથા (ગાંધીજી) ૭ ૧
અમારા બા (કસ્તુરબા ગાંધી) ૪ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧ ૦
ગાંધીજીની સાધના ૫ ૩
ગાંધીજીના સમાગમમાં ૫ ૦
જીવન પરોઢ (શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ ફીનીક્સ આશ્રમ ના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે.) ૧૧ ૦
ગાંધીવાદી આર્થીક યોજના ૫ ૦
ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી) ૧ ૬
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ ૭ ૬
બાપુની પ્રસાદી (મથુરાદાસ ત્રીકમજી) ૫ ૦
બાપુ–મારી–મા મનુ ગાંધી ૨ ૦
બાપુના પત્રો: (આશ્રમની બેનો ઉપર) સંપાદક કાકા કાલેલકર ૨ ૬
પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી) ૩ ૦
મહાદેવ દેશાઇની ડાયરી
ભાગ પહેલો ૧૦ ૦
,, બીજો ૧૨ ૦
,, ત્રીજો ૧૧ ૬
,, ચોથો ૮ ૯
ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક ૨ ૬
બાપુની કારાવાસની કહાણી (આગાખાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડૉ. સુશીલા નૈયર.) કીંમત શી. ૧૫/૦.
પ્રેમ પંથ ભા. ૧ ૦
,, ,, ,, ૨. ૯
રામ નામ (ગાંધીજી) ૨ ૦
પ્રાર્થના તેર દિવસો (વીનોબાજી) ૧ ૬
બાપુના–બા ને પત્રો (કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો) ૨ ૬
કસ્તુરબા સ્મારક અંક ૧ ૦
ગાંધી સ્મારક અંક ૨ ૦
બાપુની ઝાંખી ૩ ૦
મંગળ પ્રભાત ૧ ૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા (મથુરાદાસ ત્રીકમજી) ૨ ૬
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી) ૫ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી ૧ ૩

કીશોરલાલ મશરૂવાલા કૃત

કેળવણીનો વીકાસ કી. ઘ. મ. ૩ ૦
ગીતા મંથન (ગીતાજીનો સમજી શકાય એવી રીતે લખાણથી કરેલો અનુવાદ ૭ ૬
ગીતા ધ્વની (ગીતાજીના ગુજરાતી શ્લોકો) ૧ ૩
બુદ્ધ અને મહાવીર ૨ ૬

સ્ત્રી પુરૂષ મર્યાદા (આજ કાલની, પુરૂષમાં લેવાતી છુટો ઉપર પુછાતા પ્રશ્નના જવાબરૂપે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ) ૨ ૬
રામ અને કૃષ્ણ ૩ ૦
સમુળી ક્રાંતી ૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી ૧૫
તેજ ચીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો
મહાદેવ દેશાઇનું પુર્વચરીત્ર ૨ ૩
સરદાર પટેલ વલ્લભભાઈ પટેલ ૩ ૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ ૧૦ ૦

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

આપણી કોંગ્રેસ ૪ ૦
ઇન્દુને પત્રો (નેહરૂ) ૩ ૦
સુખની રહેવાય (ટોલ્સટોય) ૫ ૦
ઇસ્ટી અથવા સંસ્કૃતીનું ભાવી (રાધા કૃષ્ણન) ૨ ૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ ૫ ૦
જીવતા તહેવારો (કાકાસાહેબ) ૪ ૦
જગતના ઇતીહાસનુ રેખા દર્શન ભા. ૧–૨. (નેહરૂ) ૧–૩–૦
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ ૨ ૦
ઓતરાતી દિવાલો (કાકા કાલેલકર) ૧ ૩
બુદ્ધ લીલા ૧ ૬
બુદ્ધ ચરીત્ર (પદ્ય) ૪ ૦
નવલ ગ્રંથાવલી ૫ ૬
સોવીયટ રશીયા. (રશીયા વીશે જાણવા જેવું) ૧૦ ૦
શેક્સ્પીઅરના કથાનકો (વાર્તા સંગ્રહ) ૨ ૩
હજરત મહંમદ (ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળુ પાડતું નહાનુ પુસ્તક) ૧ ૦
લોકમાતા (કાકા કાલેલકર) ૧ ૬
સ્મરણ યાત્રા (" ") ૫ ૦
હિંદી કોમી ત્રીકોણ ૬ ૦

ટોલ્સટોય કૃત ઉત્તમ નવલકથાઓ

અંધારાના સીમાડા (નાટીકા) ૩ ૦
બે નવલકથાઓ ૫ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન (નવલકથા) ૫ ૩

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

અપુર્વ ભારતી ૧૨ ૬
અનુરાધા ૬ ૦
કમળા ૬ ૦
કાશીનાથ ૫ ૦
ચંદ્રનાથ ૪ ૦
ચરીત્રહીન ૧૩ ૧
છબી ૭ ૧
જીવન યાત્રા ૪ ૦
ભારવી ૭ ૧
નવીના ૧૦ ૦
દત્તા ૮ ૦
દુર્ગા ૮ ૧

રેનદાસ ૫ ૦
મજુ વાર્તાઓ ૨ ૧
શુભદા ૧ ૦

ટાગોર કૃત.

પંચ ભુત ૧ ૦
માલંચ અને ચાર અધ્યાય ૫ ૩
ઘરે બાહિરે ૬ ૦
રાજર્ષી ૦ ૦
લાવણ્ય ૫ ૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત) ૧૨ ૦

ટુંકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

ચમેલી અને પ્રતીમાં ૪ ૧
ચિત્ર લેખા ૮ ૧
ચણુતરો વાર્તા સંગ્રહ ૧ ૧
ચોરાની વાતો ૧ ૦
ગોરી બાલા ૧૩ ૦
મોહાન ઓધમર નવલકથા ભા. ૧–૨ સેટની ૧૩ ૦
જય સીંહ સીધ્ધરાજ ૧૧ ૦
અણફુટ ધારા ૮ ૧
આશાનું બીજ ભા. ૧ ૨ સેટની ૧૮ ૬
આવતી કાલ. ૭ ૦
અપસરા (ચાર ભાગનો સેટ) ૧–૧૨–૧
અધુરી વાતો ૧૦ ૩
અમે બધા ૧૧ ૦
અથડાતા વાયરા ૭ ૩
ઉન્નયને નોવેલ ૭ ૦
ઉભીવાટ ૮ ૬
ખીસા કોશ ૩ ૦
ખજાના બાપુ બાપુઓના જીવનને ઉઘાડુ પાડતી નોવેલ ૭ ૬
કાચ વધ ૧૦ ૦
કેવડાના કાંટા ૭ ૦
છેલ્લો પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ) ૭ ૬
દર્શન ચર્યા ૭ ૬
મેઘ બીંન્દુ (કણિકાઓ) ૭ ૦
કાન્તી ૯ ૦
પચાસવર્ષ પછી ૭ ૦
ભાગ્ય નિર્માણ (જ્યભીખ્ખુ) ૭ ૬
ઈશ્કની ખુશબુ ૧ ૦
કલાની સવારી ૫ ૧
ફરીયાલાલ ૯ ૦

ગજ અર્ધું બે ૧ ૦
તણખા (ટુંકી વાર્તાઓનો સંગ્રહ) ૭ ૦
દોન ક્રૂવ ૪ ૧
દરીયાઈ બહાર વટીયા ૭ ૧
દરીયાવાટ ૯ ૧
દ્વીરીફની વાતો ૧ ૦
નીલ પંખી ૩ ૦
નીલ રેખા ૮ ૦
બહીષ્કાર ૧ ૬
ફુટેલા સુવર્ણ પાત્રો ૧૦ ૦
પ્રભાત ફીરણો ૭ ૧
પહેલો ફાળ ૯ ૦
પિયાસી ૮ ૦
પૌરાણીક નાટકો ૫ ૬
મેઘ ધનુષ્ય ૬ ૦
માનવ તાના મુલ ૬ ૦
મરૂ ભુમી ૯ ૦
મળેલાજીવ ૮ ૦
મોહીની ૮ ૦
મનોરમા ૭ ૦
માણસાઇના દીવા ૭ ૦
બીરૂ સાથી ૧૨ ૦
મૃત્યુનુ રહસ્ય ૧૦ ૦
માનવીની ભવાઇ ૧૨ ૦
માયાવી સંસાર ૭ ૬
ઝંઝાવાત ભાગ ૧ ૧૦ ૦
ચિત્રોદશી ૭ ૬
ઠેગાઇનો ભોગ ૮ ૦
જામ તમાચી ૯ ૦
બે દેશ દીપક ૫ ૦
પુત્ર જન્મ ૧૩ ૦
પરીવેશ ૭ ૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ ૭ ૦
પૃથ્વીશ ૭ ૯
ત્રીવીધ તાપ ૫ ૦
માડી જાયો ૫ ૬
માલધારી ૬ ૬
સૌરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ) ૮ ૬
સોહાગણ ભા. ૧–૨ સેટની ૧૦ ૦
હમણી અફસર થે ૫ ૧
સોહાગ ૧ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag,
Phoenix Natal.

વેચવાના પુસ્તકો

રાજમાર્ગ (ગાંધી યુગની નોવેલ) ૬ ૦
રાજ સન્યાસી (ધુમકેતુ) ૧૦ ૧
અથડાતા વાયરા ૭ ૧
માણસાઇના દિવા ૭ ૦
માનવતાના મુલ. ૯ ૦
મોહીની ૮ ૦
મળેલા જીવ ૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.